

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

PUBLICACIÓ MENSUAL

De l'Escola d'Administració de la Mancomunitat de Catalunya

Any I

MES DE MARÇ 1923

Núm. 3

SUMARI:

LA CASA DE LA VILA DE LES FRENQUESES.—A propòsit d'una ASSEMBLEA: Les assegurances socials i la beneficència municipal, per *Josep M.ª Gich*.—D'ALGUNES INTERPRETACIONS RESTRICTIVES EN MATÈRIA DE CONTRAC-
TACIÓ MUNICIPAL, per *Joan Vinyas*. — EL MUNICIPI I LA BENEFICÈNCIA, per *Francesc Puig i Alfonso*.—RUTINARISMES, per *Josep Castells*.—SERVEIS
TÈCNICS MUNICIPALS: Abastiments d'aigües potables a les poblacions de
meys de 4,000 habitants, per *Frederic Segarra*. — PROBLEMES DE DRET
PÚBLIC: Garantia del funcionari en el càrrec, per *Josep Claveria*. —
CONSULTES.—SECCIÓ DE LEGISLACIÓ, per *Josep M.^a Pi i Suñer*.—DEURES
QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA: Mes de març; Ajuntaments, per *F. Sans i
Buigas*. — JUTJAT MUNICIPAL, per *Josep M.ª Gich*. — NOTES DIVERSES. —
JURISPRUDÈNCIA DEL TRIBUNAL SUPREM. — RESOLUCIONS MINISTERIALS.

98

REDACCIÓ:

Escola d'Administració de la
Mancomunitat de Catalunya

CARRER DEL BISBE
BARCELONA

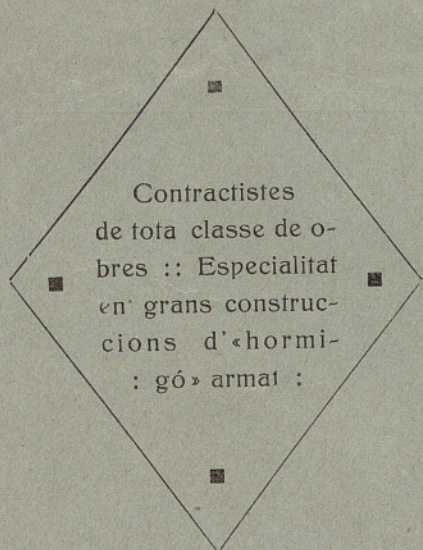
ADMINISTRACIÓ:

Editorial Catalana, S. A.

ESCUDELLERS, 10 BIS, ENTRESOL
BARCELONA

Biblioteca de Catalunya

Construccions i Paviments, S. A.

BARCELONA
Passeig de Gràcia, 80

MADRID
Barquillo, 5

Vda. de W. Guarro

Fàbrica de Paper de Tina

Fundada en el segle XVIII

Proveïdora de paper segellat de les Repúbliques
Argentina, Xile, Perú i Uruguai : Papers
de fil de totes menes : Paper
Català : Paper d'Ofici : Paper
per a edicions : Paper tela
Papers especials per a
dibuix : Cartrolines
Cartrolines deco-
lors : Cartroli-
nes de fil per
a cartes,
etc.

Magatzems i despatx:
Gran Via Laiciana, 11

BARCELONA

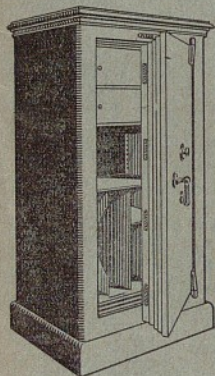
CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 i 11

PUBLICITAT M. MIR, BARCELONA

Escher Wyss & Cie

ZURICH (Suïssa)

Representant General a Espanya

F. Vives Pons

ENGINEYER INDUSTRIAL

BARCELONA: Girona, 112
SUCURSAL DE MADRID: Prim, 2

Assessoria Administrativa Mercantil FREDERIC FRIGOLA PALAU

ADVOCAT - LL. ADMÓ. LOCAL

Passeig de Sant Joan, 13, 2.º : Telèfon 716 S. P. : **BARCELONA**

Despatx: De 10 a 12 matí i de 4 a 6 tarda

COL·LABORACIÓ ESPECIALITZADA EN:
Dret municipal, L·legislació tributària, Pràctiques administratives diverses,
Dret mercantil i aplicació de l'impost d'utilitats

Ajuntaments

Consultori especial.
Representació davant les oficines
públiques.
Confecció de pressupostos, Re-
partiments, comptes, etc.
Minuta d'expedients de totes clas-
ses.

Refundició d'Apèndixs a l'Amilla-
rament.

Quintes

Reducció del servei en files.
Expedients d'excepció.
Contra-informacions.
Recursos.

Procediment

Instàncies, informes, dictàmens,
recursos governatius, econòmics
i contencios administratius.

Secció de Turbines Hidràuliques

Turbines hidràuliques a reacció
i a lliure desviació; centrífuges i
tangencials i de eix horitzontal
i vertical; senzilles y múltiples
amb cambra espiral o concèn-
trics i a cambra oberta ::
REGULADORS DE VELOCITAT DE
GRAN PRECISIÓ I SENSIBILITAT

Altres Especialitats

Turbines de vapor, Calderes de
vapor i recalentadors, Bombes
centrífuges, Màquines frigorífi-
ques, Màquines per a paper,
Compresors rotatius, Màquines
:: :: :: marines :: :: ::

La Casa de la Vila de Les Franqueses

VEU'S ací alçar-se al peu d'una carretera i en un isolament singular un bell edifici modern presidit per la Casa Municipal, tenint a banda i banda escoles assolellades i estatges folgats per al secretari i els mestres. Fou bastit, sota la direcció de l'arquitecte senyor Albert Juan, per la generosa munificència del senyor Joan Sampera, i l'emplaçament havia estat triat amb amorosa cura per tal de que el nou Casal fos la llaçada que unís les quatre vilettes escampades — Corró de Munt, Corró de Vall, Llerona i Marata — que formen el Municipi de Les Franqueses del Vallès, i no arriben totes plegades a un veïnatge d'uns dos mil cinc cents habitants. Les viles escampades, per obra i gràcia d'aquest Casal, són més atançades les unes a les altres i es troben encara unides en una mateixa fèrvida gratitud vers l'exemplar patrici.

A PROPÓSIT D'UNA ASSAMBLEA

LES ASSEGURANCES SOCIALS I LA BENEFICÈNCIA MUNICIPAL

L'Estat pot omplir una doble funció en matèria d'assegurances socials: estimular, primer, el foment de les mateixes mitjançant la creació d'organismes adequats, com l'Institut Nacional de Previsió, d'Espanya, com la Caixa Nacional d'Estalvi i Retir, de Bèlgica, rodejant els segurs de privilegis i d'exempcions, i arribant al sistema de la *llibertat ajudada* per medi de subvencions al segur lliure i voluntari: o bé, segon, establir l'assegurança obligatòria.

Mr. Jay, però, va dir, fa anys: «El segur social serà forçós o no serà de cap manera». I la experiència s'ha encarregat de demostrar que, realment, la única forma d'assegurances eficaç és la que s'estableix amb caràcter obligatori. Mr. Varlez, en el seu *rapport* al Segon Congrés Nacional de Retirs obrers (París 1905), feia notar que a Bèlgica, a pesar de l'ambient favorable que en aquell país tenen les institucions socials, el sistema de *llibertat ajudada* no havia produït resultats beneficiosos, fins a l'extrem de que en quiscun Sindicat el nombre d'obers que cotitzaven pel retir no passava del dos per cent.

En conseqüència, el caràcter obligatori de les assegurances socials és avui un dogma, i tots els Estats que no les havien establert ja amb aquest caràcter (com Alemanya amb la llei de 3 de març de 1883, modificada en 1892, 1900 i 1903 pel segur de malaltia; llei de 1889 pels de vellesa i invalidesa; i Codi de 1912—amb 1,805 articles—recollint tota la legislació anterior i donant-li unitat; com Anglaterra amb la llei de primer d'agost de 1908—*Old age pensions*—reformada en 1919; i llei de 16 de desembre de 1911—*National Insurance Act*—pels segurs de malaltia, invalidesa i atur), les van establir segons ho permet la seva potencialitat econòmica.

Espanya inaugurava el règim del retir obrer (segur de vellesa) amb caràcter obligatori el dia 24 de juliol de l'any 1921, segons Reglament de 21 de gener del mateix any. Encarregada la tasca a l'Institut Nacional de Previsió, i a Catalunya a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, com a col·laboradora del primer, assolí un èxit des del primer dia, especialment dins l'esfera de la indústria. I estimulà l'Institut per aquest èxit i desenrotllant el pla metòdic que des del principi va imposar-se, es dedicà de seguida a l'estudi del medi per a la implantació dels segurs de malaltia, invalidesa i maternitat, i a aquest fi reuní a Barcelona (novembre de l'any passat) una Conferència o Assemblea (continuadora de les tasques de les Conferències de Madrid, 1917, i Bilbao, 1921) «per a fer una consulta a l'opinió pública interessada en aquestes matèries, i amb la necessària competència en les mateixes, a fi d'aconseguir una més gran garantia d'encert en la tasca».

Apressem-nos a dir que el bon sentit que predominà en la Conferència, les solucions pràctiques que en la mateixa s'estudiaren, la preparació de gran nombre dels que hi prengueren part, i, sobretot, l'esperit d'amplitud i tolerància que des d'un bon començ

predominà en la mateixa, feren la Conferència una assemblea simpàtica als catalans que hi prengueren part.

¿Podem esperar que els fruits de la mateixa madurin a Madrid per a quan vinguin les solucions legals?

Entre els temes a discutir per la Conferència hi figurava el III, que deia: «Si convé utilitzar els fons de la beneficència pública sanitària pels segurs obligatoris de malaltia, invalidesa i maternitat, i procediments per a utilitzar-los», d'evident interès per als municipis per tant.

Des del primer moment, la ponència es dividí; i d'una banda aparegueren unes Conclusions formulades pels metges senyors Cortezo i Salazar; i d'altra, unes Conclusions corresponents a un vot particular del Professor senyor Gascon. Com les primeres foren refusades per l'Assemblea, ens ocuparem només que de les segones, que deien així:

Primera. Ha d'existir aportació de serveis per l'Estat, província i municipi a la futura organització dels segurs socials.

Segona. Les entitats públiques que avui tenen organitzats serveis d'Assistència, en cas de malaltia, maternitat o invalidesa deuen utilitzar el segur i les institucions oficials que es crein per a transformar l'actual assistència benèfica, encaminant la transformació a obtenir quant ans millor el segur en favor dels qui tinguin dret a l'Assistència pública.

Tercera. L'Estat, la província i el municipi, mitjançant els elements administradors dels seus establiments benèfics, deuran procurar arribar a concerts amb les diverses caixes d'assegurances, per a que aquestes puguin utilitzar pels seus fins els establiments benèfics avui existents, i, recíprocament, aquests facilitar el servei d'assistència en condicions especials als declarats pobres i inscrits com assegurats en condicions especials per corporacions públiques.

Quarta. Les Caixes de segurs, en els termes municipals en que solament existeixi un metge, utilitzaran els serveis d'aquest, i allí on hi hagués altres facultatius podran formar llista d'aquells als qui pugui acudir l'assegurat.

Quinta. Així com per l'acció de l'assegurança disminueix les actuals obligacions dels municipis, províncies i Estat aquestes corporacions deuen subvencionar les Caixes de segur en proporció de l'economia que obtinguessin en els seus pressupostos.»

Des del primer moment vàrem notar en aquestes conclusions uns quants defectes, que podríem sintetitzar en els següents: primer, que al referir-se als organismes públics (Estat, província i municipi) es prescindia sempre de la Mancomunitat; segon, que en un règim nou que ha d'afectar profundament als organismes d'administració local, es prescindia del concurs dels mateixos per a l'establiment de les bases del règim; tercer, que no resultava prou clara la participació econòmica dels susdits organismes, i, per tant, que no resultaven defensats els seus pressupostos contra possibles ingerències de l'Estat a base dels nous segurs socials; quart, que el sistema del

pacte o del concert lliurement convingut entre els organismes d'administració local i les Caixes del segur, no destacava prou en les Conclusions.

Començà l'Assemblea, i el ponent no assistí a la sessió en què el tema fou discutit, veient-se obligat a defensar el vot del senyor Gascon el que sotscriu. Ho va fer amb les indicades salvetats; i amb esmenes redactades i admeses d'acord amb assembleistes que participaren del mateix criteri, s'arribà a les modificacions següents (que després foren també admeses pel senyor Gascon al votar-se les conclusions):

Primera. S'intercalà l'organisme Mancomunitat on sols es parlava de províncies i municipis, ja que amb tot i que les atencions provincials en beneficència són les de la Mancomunitat, aquesta; per als catalans, representa quelcom més que la suma de les facultats de les Diputacions provincials.

Segona. Perquè no es prescindís, a l'establir les bases dels segurs nous, del concurs d'organismes tan interessats en els mateixos, com els Ajuntaments i Mancomunitat a Catalunya, i Diputacions a fora, s'obtingué: primer, que ans de pendre's cap acord sobre el particular s'obririen informacions en les que serien escoltats tots els esmentats organismes; i segon, que les corporacions locals tindrien dret a estar representades en les organitzacions a les que aportessin el seu concurs en la forma indicada i als efectes dels segurs.

Tercera. Per a la defensa dels pressupostos i a fi de que noves càrregues no vinguessin a emmagrir el ja prou magre pressupost municipal, s'establí que l'aportació immediata de les corporacions locals no significarà gravamen pels seus pressupostos i serà adequat als seus recursos i proporcionat al nombre de famílies despreses de la beneficència respectiva i incorporada al segur.

Quarta. Que les aportacions que les corporacions locals facin al nou règim de segurs socials ho seran a base de pactes convinguts ben lliurement entre les Caixes del segur i aquelles corporacions, tenint en compte, sobretot, que aquests pactes es veuran estimulats per la superioritat del règim de les assegurances.

Per a no desfer en la forma l'obra del ponent, totes aquestes modificacions es feren constar en conclusió quinta, que quedà modificada i extraordinàriament augmentada així: «A mida que per l'acció del segur disminueixin les actuals obligacions dels municipis, províncies i Estat, tenint en compte l'economia que en els seus pressupostos introduirà el pas dels que ara participen de la seva beneficència al règim del segur obligatori, és convenient que la Mancomunitat, la Diputació i l'Ajuntament aportin la seva col·laboració als organismes del segur mitjançant pactes lliurement convinguts, dins la finalitat del segur, en la seguretat de que la superioritat d'aquest règim estimularà en aquelles corporacions a estipular aquests convenis. Abans de que es prengui un acord sobre aquesta matèria, s'obriran informacions en les quals seran escoltats els organismes regionals, provincials i municipals. L'aportació immediata de les corporacions locals (Mancomunitats, Diputacions i Ajuntaments) no significarà cap mena de gravamen pels seus pressupostos i serà adequada als seus recursos i al nombre de famílies de la beneficència res-

lectiva llur i incorporades a aquests segurs. Aquesta aportació no beneficiarà a tots els compresos en aquests segurs dins de la seva demarcació, sinó solament a aquells que haurien sigut participants de la beneficiència en el cas de no haver sigut incorporats als segurs. — A fi d'obtenir les garanties suficients, les corporacions locals tindran dret a estar representades en els organismes als quals facin les aportacions esmentades».

Es clar que, tal vegada, aquesta Conclusió no encaixa ben bé en el marc de les quatre anteriors i potser una mica de manca d'unitat i de claredat n'és la conseqüència. Però les diverses mans que en la redacció de les conclusions definitives hi intervingueren i la precipitació amb què en tota assemblea són fets aquests treballs, en podrien donar la raó.

* * *

N'hi ha prou amb el que acabem d'exposar per a notar la importància que pels municipis (i en general per a tots els organismes d'administració local) té la qüestió. Amb una beneficiència perfectament organitzada i amb l'esforç cada dia creixent que hi dedica la Mancomunitat de Catalunya, i amb una beneficiència com la d'alguns importants municipis de nostra terra, seria una llàstima que l'Estat hi posés les seves mans pecadores, encara que fos per mitjà d'una institució tan simpàtica com la del segur social i mitjançant un organisme seriós com l'Institut N. de Previsió, sense que els organismes locals tinguessin les suficients garanties per a fer respectar el seu patrimoni i les seves atribucions. Estem tan escamats de l'acció de l'Estat en aquest país, perquè puga mirar-se sense recel qualsevol actuació del mateix que afecta a la vida de les corporacions locals!

En nostre cas, però, és de creure que amb l'opinió unànim de la Conferència de Barcelona, tan clarament manifestada en les Conclusions que acabem de ressenyar, l'estat d'esperit que en la mateixa hi vegeren bategar tots els membres de l'Institut N. de Previsió, i el seny de que sempre ha donat mostra aquesta darrera entitat, no es farà tasca absorbent quan es tracti d'implantar els segurs de malaltia, invalidesa i maternitat (cosa no pas immediata, és de creure).

De totes maneres, per si la informació prèvia s'obre i per a quan s'obri, hem volgut escriure aquestes ratlles, ja que el respecte a un servei tan important de la nostra vida municipal i nacional com la de la beneficiència, bé ho mereix.

JOSEP M.ª GICH
Profesor de l'Escola
d'Administració

D'ALGUNES INTERPRETACIONS RESTRICTIVES EN MATÈRIA DE CONTRACTACIÓ MUNICIPAL.

Hi ha esperits simplistes, pels quals tota doctrina legal d'interpretació és una corrupció. El seu ideal són les codificacions reduïdes al mínim; veritables manuals pràctics en que el ciutadà pugui trobar a tot hora el seu dret, clar, precís i sense matisos. Ells únicament creuen possible—com l'illús d'en Moret en el R. D. de 15 novem-

bre de 1909—esborrar d'una plomada tota la doctrina que el transcurs del temps ha tingut de venir a omplenar els buits d'una llei o a armonitzar els seus preceptes. Ben lluny d'això, l'experiència demostra com les lleis orgàniques no són més que carcasses, ben o mal construïdes, que solament tenen veritable eficiència quan una copiosa literatura jurídica ha arrodonit i adaptat els seus preceptes, dels que sorgeix, llavors, la institució viva. Però aquesta tasca d'interpretació no és sols necessària, és a la vegada una forma de col·laboració popular utilíssima, quan és ben exercida, doncs naix gairebé sempre de la iniciativa del ciutadà, de les corporacions populars o dels organismes subalterns, que plantegen, en l'ús dels seus drets i en la pràctica de les seves funcions, les qüestions a resoldre, i donen molts cops la pauta anticipada de la interpretació legal. I si és cert que el Parlament fa les lleis i que els poders executiu i judicial les apliquen i interpreten, no ho és menys que en aquesta darrera tasca hi té el poble una iniciativa transcendentalíssima mitjançant la qual pot fer-se aprofitable una llei defectuosa com pot inutilitzar-se la millor orientada.

Hem cregut oportunes les antecedents observacions, abans d'entrar en la matèria del present article, perquè en pocs ordres com en el de la vida municipal pot trobar-se repartida entre governants i governats la responsabilitat dels desencerts. Així, en quant es refereix al principi d'autonomia dels municipis, ens trobem molts cops amb el cas paradoxal de que siguin ells mateixos els qui, mentre justifiquin unes vegades amb la seva despreocupada transgressió de les lleis la funesta intrusió dels poders centrals, donguin, altres, a aquests la pauta de les interpretacions més restrictives, fins al punt, gairebé inversemblant al nostre país, de que els centres ministerials tinguin d'inhibir-se de la intervenció que se'ls demana, recordant als Ajuntaments els seus drets. I és que en la mentalitat de molts dels qui en la vida municipal intervenen, el concepte d'autonomia té un abast, tot el necessari perquè es pugui fer ço que ells volen, i una limitació, tot lo convenient per a evitar que es faci ço que volen els altres. De resultes de qual cosa, i com en la vella faula castellana, succeeix que *en estas disputas llegando los perros*—que ja em dispensaran d'anomenar—resolen la qüestió no deixant que es faci el que vol l'un ni el que vol l'altre i arrogant-se unes atribucions que els veritables posseïdors no han sabut exercitar i mantenir. I quedi finalment advertit, per tant, que al parlar d'interpretació de les disposicions relatives a contractació municipal, no tindrem de limitar-nos a les legalment declarades, sinó que haurem de referir-nos també a les que voluntàriament i usualment se'ls donen pel qui deuen utilitzar-les.

Abans de que regís la vigent llei de 24 de gener de 1905 sobre contractació provincial i municipal, va dictar-se, en relació amb el correlatiu article primer de la de 26 d'abril de 1900, llavors aplicable, la R. O. de 12 d'agost de 1902, informada en el sorprenent criteri de que els Ajuntaments venien obligats a contractar mitjançant pública licitació tots els serveis que haguessin de produir despesa o ingrés en el tresor municipal, fetes les soles excepcions que la

mateixa Instrucció en els seus articles 40 i 41 (41 i 42 de l'actual) estableix). No mencionariem tan sols aquesta disposició, inaplicable de fet i virtualment derogada, si no fos que encara hi ha regidors que la invoquen quan els convé, i poden amb ella sorprendre la bona fe dels seus companys. La Instrucció de 24 de gener de 1905 se diu terminantment, i és dictada per a la contractació, no per a l'execució, de serveis provincials i municipals. El seu article primer subjecta a subhasta els *contractes*, no la *prestació* ni l'execució dels mateixos serveis. És, doncs, absolutament infundada la interpretació restrictiva en que s'inspira la R. O. de 12 d'agost de 1902. Però, ja que hem tingut d'esmentar aquesta R. O., no deixarem de fer notar, en confirmació d'algunes de les nostres observacions preliminars sobre les anomalies que s'ofereixen en aquesta matèria, el fet de que sigui dictada a consulta d'un Ajuntament, i firmada pel mateix Moret que set anys més tard, en el preàmbul del R. D. de 15 de novembre de 1909, proclamava la necessitat d'enfortir la vida local, i lamentava que una sèrie de disposicions administratives encaminades a fins polítics dels governs, haguessin atrofiat i desvirtuat els principis de llibertat i respecte a les iniciatives locals continguts en la llei orgànica dels Ajuntaments. En pocs casos seria més aplicable allò de a confessió de part, rellevació de prova.

Errada i tot, al nostre entendre, té ja alguna major consistència l'opinió de que, quan voluntàriament i en casos en que per la seva naturalesa o quantia no ho requereixin, vol un Ajuntament subjectar a licitació un contracte, deu ajustar-se per manera obligatòria als tràmits i preceptes de la Instrucció. Aquesta doctrina no és ja, com la que acabem de rebatre, anti-legal, però és encara extra-legal; no contradiu preceptes, però els dona una extensió abusiva i fins, com després farem observar, poc harmònica amb la seva recta interpretació. Una sola font legal hem vist citada en favor d'aquest criteri: el R. D. S. de 12 de gener de 1880. Apart de que a aquesta disposició no sols no és dictada per als Ajuntaments sinó que, demés, taxativament els exclou, i fins admetent per analogia la doctrina que conté, cal observar abans que tot que el Reial Decret Instrucció de 27 de febrer de 1852, en que es basa, era dictat exclusivament pels contractes de l'Estat i anunciava tan sols el propòsit de reglamentar més endavant la contractació provincial i municipal, propòsit que no tingué la seva primera realització fins a la promulgació del Reial Decret de 4 de gener de 1883.

Es indubtable, doncs, que, fins aplicada a les Diputacions provincials a que es refereix la doctrina de dita sentència, té de considerar-se derogada amb la publicació de les Instruccions que posteriorment i a comptar des de la seva data s'han dictat pel règim especial de la contractació de Diputacions i Ajuntaments. Ara bé, cap d'aquestes fa declaració expressa d'aplicació dels seus preceptes als contractes exceptuats de subhasta o concurs, com en tot cas hagués sigut procedent i hauria tingut el seu lloc propi, per la qual cosa a la Instrucció vigent afecta, en el paràgraf segon de l'article primer o en el 42 i successius. No hi ha, doncs, raó per a suposar compresa en l'es-

perit d'aquesta disposició l'obligació de subjectar a ella els contractes que, exceptuats legalment de subhasta o concurs, vulguin no obstant els Ajuntaments i Diputacions portar a pública licitació. Molt al contrari encara, si apliquem l'elemental principi de que en el més va contingut el menys, tindrem de reconèixer lògicament que el legislador que autoritza en un cas determinat a les corporacions locals per a contractar directament, té de considerar-les amb major raó autoritzades per a suprimir alguns tràmits en l'ús voluntari del procediment de subhasta que, sigui com sigui, representarà sempre una major garantia de l'interès públic en la contractació.

En definitiva, entenem, doncs, que quan un Ajuntament vol realitzar mitjançant licitació pública qualsevol contracte que a tenor de les disposicions legals vigents en sigui exceptuat, no té obligació de subjectar-se als tràmits previnguts en la Instrucció de 24 de gener de 1905, sinó que pot amb completa llibertat assenyalar els termes i procediment que bé li aparegui.

És notable la imprecisió en que els textos legals, i fins els comentaris de tractadistes ben experts, deixen el concepte del concurs i la seva diferenciació amb la subhasta. I és més sorprenent aquesta circumstància quan, si bé en una forma empírica, coincideixen tots a l'assenyalar els elements fonamentals que caracteritzen la naturalesa del primer i el distingeixen de la segona, sense atinar però a extreure de les circumstàncies particulars i contingents que adopten com a base, el veritable principi jurídic.

Introduït per primera vegada el procediment de concurs en la matèria de que es tracta, pel R. D. de 26 d'abril de 1900, sobre contractació provincial i municipal, en el preàmbul del qual es justifica la innovació en termes que cal pendre en compte per a la millor interpretació de l'articulat. Notoria es—diu l'esmentat preàmbul—«la necesidad de establecer concursos para aquellos casos en que la subasta no puede realizarse, bien por la naturaleza de lo que ha de ser objeto de contrato, bien por el fin que con el contrato se intente realizar, como, por ejemplo, cuando se trata de mobiliario o cuando se pretende adquirir un inmueble determinado que haya de reunir condiciones especiales para una determinada aplicación; en ambos casos, si no se hace imposible la subasta, propiamente dicha, se dificulta, y sólo el concurso facilitará la realización del servicio que se piensa contratar.» Com pot veure's el legislador cita dos motius justificants de la conveniència del concurs i assenyala dos exemples pràctics corresponents, però es descuida de fixar les bases de generalització que permetin aplicar els primers als molts casos virtualment compresos en ells per l'exemple. Semblava que l'omissió del preàmbul tingués de subsanar-se en l'articulat, però lluny d'això, la mà que ha portat en aquest darrer la reforma anunciada—que podria no ésser pas la mateixa mà que redactà el primer—resolgué el conflicte en que el posava la necessitat de traduir-la en precepte pràctic, aplicant-la concretament i únicament als exemples invocats en la motivació, amb la sola diferència d'empregar la frase *bienes muebles*, en compte de la paraula *mobiliario*, i donant amb això lloc a una confusió major, doncs, d'interpretar-se en el seu sentit rec-

tament jurídic l'expressió *bienes muebles*, quedarien substretes al procediment de subhasta tantíssimes adquisicions de béns mobles com s'hi fan, i de fet hi corresponen, restant tan sols per a aquest procediment la contractació de serveis. I en tant és així, que una pràctica unànime ha seguit aplicant la subhasta a l'adquisició d'una pila d'elements i articles que entren evidentment en el concepte de *bienes muebles*.

Ens trobem, doncs, malgrat els termes concrets de l'article 40 de la vigent Instrucció de 24 de gener de 1905, transcrit del 39 de l'anterior que abans comentàvem, en la necessitat d'una interpretació que, si no pot arribar a l'amplitud literal de dits termes, entenem té d'excedir de la que, fundant-se en el contingut del preàmbul de la Instrucció de 1900, se li ha donat correntment en el sentit de limitar-la, per ço que a béns mobles afecta als compresos en la denominació vulgar de mobiliari. I per això, entenem que cal, abans, escatir una altra qüestió, plantejada per la promulgació de la nova llei general de Comptabilitat de primer de juliol de 1911, i de la R. O. de 18 de gener de 1919 sobre aplicació de la mateixa a contractes municipals.

És dictada aquesta darrera R. O. en virtut d'instàncies d'Ajuntaments i Diputacions sobre excepcions de subhasta o concurs fundades en raó d'urgència, i a solucionar aquesta dificultat obeeix únicament la seva part dispositiva; però és de notar abans d'aquesta el segon dels seus Considerants, concebut en els següents termes: «*Considerando que según los preceptos contenidos en los artículos 108 de la Ley Provincial y 132 de la Municipal, son aplicables a la Hacienda de estas entidades las disposiciones de la Ley de Contabilidad del Estado, en cuanto no se opongan a las Orgánicas de aquellas Corporaciones; y ni una ni otra de dichas Leyes determinen nada referente a la contratación en el punto concreto de que se trata, regulada provisionalmente para el Estado por el R. D. de 27 de febrero de 1852 y para las provincias y municipios por la Instrucción de 24 de Enero de 1905, hasta la Ley de Administración y Contabilidad vigente de primero de Julio de 1911, que regula de un modo definitivo tal materia en su capítulo quinto.*» És de veure, doncs, que si la part dispositiva de la Reial Ordre que comentem es limita a tractar dels termes d'anunci i de les excepcions de subhasta o concurs per raó d'urgència, el Considerant transcrit li dóna un abast que ni entenem justificat ni estigué sense dubte en l'esperit de l'autor de la disposició, ja que d'aplicar el criteri que estableix, no serien solament els preceptes relatius a terminis d'anunci, sinó la totalitat de la Instrucció de 24 de gener de 1905 en que vénen compresos, lo substituït pel Capítol 5.ª de la Llei de Comptabilitat, tota vegada que en cap altre punt trobaríem tampoc, segurament, contradicció de la Llei Municipal amb la darrerament citada sobre la matèria de que es tracta, per la senzilla raó de no fer-hi referència de cap mena, i així estarien veritablement justificats els qualificatius de *provisional* i *derogada* aplicats a la segona pel Considerant.

Ni l'article 132 de la Llei Municipal, que s'invoca en la R. O. de 18 de gener de 1919, ni el 47 de la Instrucció de 1905, que consigna amb referència exclusiva a la matèria de

contractació municipal el mateix caràcter supletori de la Llei General de Comptabilitat de l'Estat, poden autoritzar semblant criteri. El primer, perquè el salvar el caràcter preferent de la Llei Orgànica, té d'entendre's que comprèn en aquesta la seva reglamentació; i el segon perquè, confirmant aquesta salvetat, reserva ja d'una manera explícita la suplència de dita llei per a tot quant no s'oposi a la mateixa Instrucció.

Però, i malgrat considerant inadmissible l'esmentat criteri, no pot negar-se que la seva aplicació als preceptes de la Instrucció vigent que fa referència a terme d'anunci, dóna una base lògica a aplicar per analogia, la enumeració que fa l'article 52 de la repetida Llei de Comptabilitat General, dels contractes en què és procedent el concurs, enumeració que si bé adoleix de la mateixa manca de principi general amb arreglo al que pugui determinar-se en cada cas la forma de subhasta o concurs, té una redacció més casuística i detallada que la de l'article 42 de la Instrucció, i assenyala una orientació marcada envers lo que constitueix, al nostre judici, la característica diferencial entre la subhasta i el concurs. Correspon la forma de subhasta als contractes en que siguent possible la unificació absoluta de condicions, gira la licitació sobre la base excessiva de preu, de tal manera que fa automàtica l'adjudicació, a centim més o centim menys, segons els casos.

D'aquí que en aquest procediment existeixi l'adjudicació provisional, realitzable de seguida per un simple coteig de xifres i que tan sols per la necessitat d'escoltar reclamacions possibles o per motius de capacitat i competència ve subjecte a la ratificació definitiva. Al contrari, quan es tracta de contractacions en que no és possible o convenient la imposició de condicions exactes als licitadors, i en que per tant l'aventatge de la proposta resulta de distints elements de la mateixa i no guarda, doncs, relació necessària i exacta amb el preu, pot afirmar-se que el procediment indicat és el concurs, en el qual el simple bon sentit demostra la impossibilitat d'adjudicació de cap mena sense un estudi i coteig de les proposicions, del qual pot resultar preferència en favor de la més desfavorable baix el punt de vista de preu. I aquesta distinció essencial explica i aclara tantes deficiències i obscuritats com es troben en les disposicions legals vigents sobre la matèria a conseqüència de la manca d'un principi general que excusi la fixació casuística de les contractacions que corresponen a cada procediment i dels elements propis i característics de cada un d'aquests.

Hem cregut indispensables les precedents consideracions per a arribar a formular criteri sobre la recta interpretació de l'article 40 de la Instrucció, que si en sentit literal ens portaria a una extensió unànimement rebutjada, en el sentit restricte que en harmonia amb el preàmbul de la R. O. de 26 d'abril de 1900 se l'hi ha vingut donant, esclot sense raó de cap mena del procediment del concurs, contractes que deurien anar-hi, subjectant-hi en canvi obligatòriament altres que en determinades circumstàncies poden i deuen ésser objecte de subhasta. Contra aquests dos criteris extrems, entenem nosaltres interpretació encertada en el present estat legal la que es basa en la distinció que abans hem exposat, avalada encara avui amb el contingut de l'art. 52 de la Llei Ge-

neral de Comptabilitat. Cert que aquesta interpretació no és pas la literal de l'article corresponent de la Instrucció, però no menys cert que, rebutjada aquesta darrera, té la nostra un indiscutible avantatge així en la seva base teòrica com en la seva pràctica aplicació sobre la restrictiva corrent que limita al *mobiliari* l'abast de la frase *bienes muebles* de l'alludit article 40 de la Instrucció.

La forma terminant en que el paràgraf darrer de l'article 29 prevé la petició d'excepció reglamentària de subhasta després de celebrada la segona sense resultat, ha donat lloc a que algú cregui en la necessitat d'aquest requisit fins en el cas de volguer anar a les successives subhastes que autoritza l'article 44 de la mateixa Instrucció. Cal reconèixer que solament la viciosa redacció d'aquest darrer article al parlar de l'*excepció del requisit de subhasta*, en lloc del *dret o facultat de les Corporacions a obtenir-la*, permet mantenir una ombra tan sols de dubte racional sobre aquest punt. Però com el sentit comú és la primera norma de tota mena d'interpretacions, té de donar-se com a indiscutible la impossibilitat de que entri en l'esperit de la llei exigir l'excepció de subhasta per a fer una nova subhasta. Més lògica i justificada seria encara l'opinió de que únicament per anar a la contractació directa precisa la segona subhasta, i de que, pot acordarse i realitzar-se aquesta en noves condicions, després d'una primera sense resultat, quan les circumstàncies ho aconsellen així.

Aquesta interpretació, realment contrària al text material de la Instrucció, harmonitzaria millor amb la recomanació que en un considerant de la R. O. de 14 abril de 1904, base literal de la nova redacció de l'art. 44 a que ens referim, es dirigeix als Ajuntaments perquè procurin aprofitar amb oportunitat i rapidesa l'ocasió de contractar aventatjament sobre matèries subjectes a fluctuacions de preu, doncs la segona subhasta pot ésser causa inevitable de destorb i perjudici. L'escursament de termes d'anunci establert per la R. O. de 19 gener de 1918 redueix, però no suprimeix en absolut, aquest darrer inconvenient.

Ha sigut objecte de discussió si els contractes que per no arribar a la quantia assenyalada en l'apartat 1.er de l'art. 41 de la Instrucció es poden atorgar lliurement pels ajuntaments en forma directa, vénen compresos en la prohibició absoluta de pròrroga que fa l'art. 46 de la pròpia disposició. El fons d'aquesta qüestió coincideix en bona part amb la que hem debatut en aquest mateix article sobre tramitació obligada o lliure d'aquesta mena de contractes, és a dir amb la de si, salvada la part fonamental de facultat de contractació directa, són obligatoris per al seu cas respectiu, en tots ells sense distinció, els preceptes de tràmit. És excusat dir que nosaltres, en harmonia amb el mateix criteri que llavors hem sostingut, creiem que tots els preceptes de la Instrucció afecten exclusivament als contractes que ella mateixa hi declara sotmesos, quedant-ne, per tant, exempts en absolut els que no arriben a la quantia que serveix de base a l'excepció.

Naturalment que l'opinió contrària tindrà una major o menor força segons que en el cas particular de que es tracti la Corporació hagi o no utilitzat voluntàriament el procediment de subhasta o concurs. Sigui com

sigui, hem de fer notar l'absurd de que la llei prohibís una pròrroga que l'Ajuntament, en tal cas, podria suplir de la manera més senzilla, donant per finit el contracte i atorgant-lo novament i directament al mateix anterior contractista. Això seria una veritable burla prevista i admesa per la llei. Sabem n'obstant d'un Governador que va revocar un semblant acord de pròrroga i d'un Ministre que, per a no deixar en el mal lloc que li corresponia al seu subordinat, evadí la consulta que sobre tal punt, però sense mencionar el cas concret, se li dirigí.

I ara, per a acabar, retornem a lo que en començar dèiem. Els poders públics fan lleis i reglaments, però els ciutadans i les corporacions populars tenen una iniciativa importantíssima en la seva interpretació, mitjançant la qual poden millorar-los com poden inutilitzar els seus resultats. Procurin els Ajuntaments, i tots quants en el seu funcionament intervenen, aplicar amb racional amplitud les disposicions que els afecten, fugint noblement de capciositats restrictives encara que algun cop puguin complaure aquestes el seu particular egoisme; proposin i demanin quan sigui oportú les aclaracions necessàries, i conseguiran millorar la vida municipal, evitar els molts paranys i intromissions enutjoses que l'entrebanquen, i conquerir, dintre la proporció que el present estat constituït permet, l'autonomia municipal.

JOAN VINYAS

Secretari de l'Ajuntament
de Girona

EL MUNICIPI I LA BENEFICÈNCIA

I

La paraula «Beneficència», *fer bé*, té un sentit tan ampli, són tantes les coses que pot dir-se que *fan bé*; pot actuar-se aquest de tantes maneres, que podríem comprendre amb el nom de beneficència a tota l'esfera d'actuació humana. *Fer bé* és donar consell, consols, ajudar a qui ho necessiti, sigui o no sigui pobre, però aquest concepte tan ampli, tan comprensiu, s'ha tingut necessàriament que estrényer referint-lo només a l'ajuda al desvalgut, el qual, per manca de medis econòmics, no pot abastar el remei al seu mal.

La multimòrfica complexitat de les necessitats humanes, fa que el *bé al pobre* pugui ésser baix aspectes els més oposats atenent a les necessitats físiques, morals i intel·lectuals. De tanta o més importància que donar menjar a qui no en té, és l'ensenyar a qui no sap, per a porsar-lo en condicions per a la lluita de la vida, o corregir les pobres individualitats mal determinades perquè puguin conviure en la Societat.

Tot això dóna un seguit de necessitats importantíssimes, que una bona administració no pot desatendre de cap de les maneres i que, en conseqüència, ve obligada a instaurar institucions, a cercar medis, a trobar remeis que li permetin resoldre-les de manera completa.

Encara que sembli sobrer, no estarà de més el dir que, en matèria de beneficència, tant o més que la correcció del mal convé la prevenció. El que té d'esmerçar-se en ajuda de casos concrets, resultaria sempre

més útil si s'esmerçés o es dirigís a fer desaparèixer la causa o causes de que prevenen aquells casos de necessitat.

I com sia que el desvaliment de l'home vé principalment de tres ordres de causes: insuficiència del guany, (ordinària, per l'acció de flagells de la vida que fan gastar massa o per fecunditat excessiva), incapacitat pel treball (completa o relativa i ocasional o perenne) i per les tragèdies morals de la vida femenina, n'hi ha prou d'examinar aquests tres ordres de causes per a comprendre fins on pot arribar l'acció preventiva.

Però com sia que, desgraciadament, per intensa que sia la prevenció, sempre serà poca per a privar que el mal arribi; sempre té d'estar preparada la societat per a exercir l'alta missió benèfica que tindrà de complir en una d'aquestes tres formes tipus: Complementària (ajudant amb ço que manqui), substitutiva de la família (quan aquesta no existeix o no actua i quin forma tipus és l'asil) o mixta, que és en aquells casos en que sols cal recollir temporalment al necessitat.

Es clar que l'actuació benèfica ha de basar-se sempre en la caritat individual, però, l'egoisme individual i la necessitat de cercar orgues col·lectius per a atendre a necessitats permanents, que per raó de dificultats tècniques o econòmiques escapen a l'esfera d'acció de l'individu, han obligat a que les corporacions de dret públic, amb son caràcter de representants de les diverses formes de col·lectivitat, s'hagin tingut de fer càrrec de certs aspectes de la beneficència. Això ha produït l'aparició de la beneficència pública, com a limitadora o complementària de la privada.

La cosa natural, i més tractant-se de beneficència, i responent a l'aspecte de coordinació que té tota organització pública, seria que aquesta acció complementària pertogués de dret i de fet als organismes polítics més immediats a les necessitats, però, raons econòmiques, de major o menor despesa, que l'ajuda representi, obliguen, a mida que la intensitat de l'esforç vagi escapant a la potencialitat de les corporacions, a tenir que anar pujant l'escala de l'organització pública fins arribar a les altes esferes de la Governació de l'Estat, obligant-les a ampliar en sentit tècnic i complementari l'actuació jurídica.

Segons la nostra bibliogràfica legislació, la beneficència pública es divideix en general, provincial i municipal. La primera té per objecte les necessitats de caràcter permanent o que exigeixen atenció especial, la segona només té que cuidar de les malalties comuns, dels impotens pel treball i dels infants privats de família, quedant a la tercera l'atenció de les necessitats accidentals, malalties passatgeres, conducció als establiments generals i provincials, i la beneficència domiciliària. Aquesta és la situació legal en aquesta matèria, que si en general pot ésser apropiada, en una gran ciutat és desastrosa perquè trinxa materialment i fa impossible una unitat de direcció i d'execució que pot ésser i és garantia d'encert i d'economia.

Aquesta divisió, que, altrament, és inexacte, perquè l'Estat mai ha complert la missió que va reservar-se, ha vingut a dir de manera enunciativa quina és la missió dels municipis en matèria de beneficència. Però, per enunciativa que sia la fórmula legal, fins prescindint de que la Llei muni-

cipal autoritza a molt més, no ha d'entendre's mai que hagi limitat l'activitat municipal en el sentit de fer-li deixar desatenses les necessitats que no caiguin dintre la quadrícula legalista i menys en ciutats que de sobres poden atendre per elles mateixes i en millors condicions que els pretesos tutors, els multimòrfics problemes de la vida de relació. Marca, sí, una obligació, però els homes de cor han de sapiguer lo que cal fer en favor dels pobres.

Exposat en aquest breu preàmbul el valor moral de la beneficència, com s'entén, com actua i com es fa, exposat també el seu valor legal com objecte del Dret públic i organismes a que pertoca, convé parlar del que li correspon fer a un municipi que vulgui complir degudament amb aquest deure social, amb aquesta obligació sacratíssima.

FRANCESC PUIG I ALFONSO

RUTINARISMES

Quan tenim ja establerta i ben arrelada una Escola d'Administració pública, que amb el més evident llenguatge, com ho és, l'idioma dels fets, ve desmentint el darrer incís del paràgraf primer de l'article 123 de la Llei Municipal, en quan pugui significar que n'hi ha prou amb aquell grau de cultura que expressa per a ésser Secretari d'Ajuntament; mentre que aquesta excellent Escola afirma, amb gran autoritat per tothom reconeguda, que es necessita una cultura molt superior si s'ha de desempenyar acertadament i amb la dignitat que la seva importància requereix, el tal càrrec; sosaltres, els professionals de l'Administració pública, debem desterrar la rutina en el desempenyament de nostra modesta, però noble, professió.

La rutina implica sempre fer les coses sense mètode, sense aplicar-hi totes les necessitats, o bé sense tindre plena consciència del que fem.

Perquè no havíem deixat els procediments rutinaris, per això no s'havia rectificat aquella afirmació de la Llei que en ple segle vint constitueix una mofa i un escarni per a una classe social que assessora a Ajuntaments i Corporacions oficials, explicant-los tot l'abast de les lleis i disposicions que fan referència a la multitud d'assumptes reservats a llur deliberació.

Doncs si tenim major preparació que la suposada per la Llei Municipal, de tal forma que sens tindre-la no podríem pas dedicar-nos dignament a nostra professió, és necessari, és convenient, és d'absoluta necessitat que fem tots examen de consciència i que des d'aquest moment declarem la més cruel guerra al rutinisme; és necessari que ens assegurem bé que en tots nostres afers sapiguem sempre el que fem, el que tenim entre mans, i que ho demostrem, i per això convé adoptar procediments racionals adaptats a cada cas, que estiguin d'acord amb la realitat de les coses, encara que puguin am les rànies pràctiques del rutinisme.

Pocs exemples ens bastaran per a demostrar la rutina que havem vingut seguint i

la necessitat que tenim tots de canviar de solfa.

No tot el que s'ha de fer, ordre, temps i lloc en que s'ha de realitzar estroba sempre escrit en la llei, en el reglament o en la instrucció que s'ha publicat per a complir un servei, sinó que moltes vegades el nostre més o menys il·lustrat criteri, si el consultem, ens indica d'una manera racional ço que procedeix en els diferents casos que se'ns presenten.

Si ens haguéssim fixat un poc en ço que significa l'expedició dels certificats, pel treball de menors que senyala l'article 10 de la Llei de 13 de març de 1900 i el 16 del Reglament per a la seva aplicació, que consisteixen:

Primer. En el permís del pare, o, en son defecte, de la mare, del tutor o del Director de l'establiment on estigués asilat, per a dedicar-se al treball.

Segon. Certificació del Registre civil per a acreditar l'edat del menor.

Tercer. Certificació facultativa que acredita que la class- de treball a què va a dedicar-se el menor no és superior a les seves forces, i que no pateix malaltia contagiosa o infecciosa i que està vacunat.

Si ens haguéssim fixat, repetim, en el que significa l'expedició dels dits documents, ¿no és veritat que en la pràctica els hauríem senyalat un ordre ben diferent del amb que els anuncia la Llei?

¿Quantes vegades han anat els interessats a omplir l'acta del permís patern, a l'Alcaldia, sense cuidar de fer omplir primer, com correspon, el certificat facultatiu i l'extracte de l'acta de naixement!

I tant se val, el dir-los que el document que els havia de formalitzar l'Alcaldia, havia d'ésser l'últim, ¿quants, estranyats, s'hauran contrariat, pensant que es tracta de posar-los dificultats, precisament, perquè algú els haurà dit que això és indiferent!

No obstant, aquests senyors que diuen que l'ordre del despatx d'aquells documents és cosa purament material, ho diuen perquè no s'han fixat poc ni molt en el que són i signifiquen. Doncs, si a l'Alcaldia hi van els interessats per a fer constar davant del senyor Alcalde el permís que els pares donen als seus fills per a dedicar-se al treball; i si aquests fills no estan en condicions físiques per efectuar el treball a que els volen dedicar, o bé pateixen alguna malaltia contagiosa o infecciosa, o no estan vacunats, la qual cosa es justifica amb el certificat del metge, o bé no tenen l'edat reglamentària, que es demostra amb la certificació del Jutjat o Registre civil, ¿poden donar-los el degut permís davant de l'Alcalde? Salta a la vista que no.

¿Què diríem del qui es disposés a batre abans de segar? Diríem si s'ha trastocat; doncs l'oportunitat, companya de la perfecció, imposa fer primer la sega que la batuda.

I ¿què es diria d'un Alcalde que autoritzés un permís patern, sense protesta, per a treballar a un que no tingui la salut convenient o l'edat reglamentària?

¿No és una de les primeres obligacions de l'Alcalde procurar el general compliment de les lleis?

Veu's aquí, doncs, com en el cas present, el procediment, l'ordre en complir aquest servei, és més important del que a primera vista sembla.

Si algun defensor de la rutina ens objectés dient que això són meticulositats que no valen la pena de tractar-les, li diríem que solament poden obrar al contrari aquells que no tinguin plena consciència del que fan.

Ara que creiem haver demostrat que un bon mètode aconsella que totes les coses es facin en l'oportunitat deguda, sia'ns permés, ja que estem en període de quintes, fer algunes observacions per a demostrar com molts documents de quintes es fan fora d'oportunitat. Ens referim als que han d'acompanyar-se amb expedients d'excepció legal, com certificats de pobresa, negatius de sous i havers, fe de vida i estat, unitat, matrimoni, defunció i altres, que molts Secretaris i Oficials de Quintes demanen als interessats des de primers de gener de tots els anys.

Això a nosaltres en fa l'efecte l'una verdadera rutina, doncs entenem que els documents lliurats abans del sorteig són una espècie de setmesons, que han arribat abans de l'hora i que per no haver estat lliurats dins eels període lògic i racional, comprès entre el sorteig i la classificació de soldats, no ofereixen les garanties de certesa que sempre són desitjables. És veritat que un naixement, una defunció, un matrimoni no seran pas més o menys certs segons siguin les dades dels documents que els justifiquin; però la pobresa, fe de vida i estat i altres circumstàncies acreditades amb documents formalitzats dos o tres mesos abans del dia en què han de sortir efecte, poden variar. ¿Quina garantia de certesa, doncs, ofereixen, si amb tants dies poden haver canviat?

¿No són més probables les variacions en període de seixanta o noranta dies que no pas en termes de quinze o de vint?

¿Quan, doncs, s'escau la verdadera oportunitat de formalitzar els documents de quintes en general?

Segons nostre humil entendre, mentre les distàncies dels punts on han d'ésser lliurats els documents no aconsellin altra cosa, el període més racional i oportú és des del sorteig a l'acte de la classificació i declaració de soldats. Salvo, sempre, millor parer.

JOSEP CASTELLS

Secretari de l'Ajuntament de Torelló

REDACTORS I COL-LABORADORS DE LA

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

Josep M.^a Pi i Suñer, Miquel Vidal i Guardiola, Josep Claveria, F. San i Buigas, Ramon Coll i Rodés, Manel Raventós, Guillem Busquets, Lluís Jover, Josep M.ª Gich, Josep M.ª Tallada, Joaquim Bosch, Josep Escofet, J. Vallès i Pujals, Ramon Cunill, J. Garriga i Massó, Ricard Giralt i Casadesús, Joan Pelegrí, Antoni Darder, Adolf Florensa, Pere Corominas, Manel Alcàntara i Gusart, Artur Baldrís, Joan Vinyas, Candi Closa, Josep Pardo, Joaquim Ducet, Agustí Duran i Sanpere, Pompeu Fabra, Santiago Gras, Antoni Ariet, Francesc Folguera, Josep Castells, Francesc Rosell, Enric Mias i altres.

Secretari de la REVISTA: F. Culí i Verdager.

SERVEIS TÈCNICS MUNICIPALS

ABASTIMENT D'AIGÜES POTABLES A LES POBLACIONS DE MENYS DE 4,000 HABITANTS

Una de les malalties essencialment evitable és el tifus (febre tifoidea), la persistència de la qual és deguda en sa part principal i singularment la seva difusió ràpida, extensa i amb esclats epidèmics, al defectuós acondicionament dels abasteixements d'aigua dels pobles i nuclis habitats; tal va ocórrer a Pont de Vilumara on es va desenvolupar una epidèmia de febre tifoidea l'agost de 1920, que va durar fins el febrer de 1921, essent la causa principal del seu desenvolupament la mala qualitat de les aigües que abastien l'esmentada població, com va ésser comprovat pel Servei de Sanitat de la Mancomunitat.

La importància sanitària de l'aigua per a la salut dels pobles és del tot demostrada; l'augmentar la quantitat i, sobretot, millorar la qualitat de l'aigua que abasteix les poblacions determina seguidament una marcadíssima disminució de la mortalitat, no solament per la disminució de les malalties típiques, si que també de diverses altres.

Per tan el servei d'aigües té d'ésser una cosa perfecta baix el punt de vista Sanitari, tan pel que fa referència a la puresa bacteriològica de les agües com en les diferents parts de que l'abastiment es compona.

Pont de Vilumara, on es veuen aquestes parts.

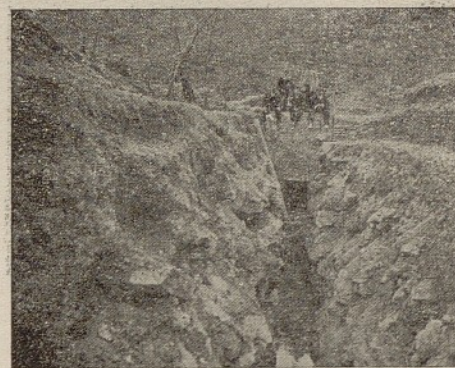
a) La captació deu fer-se i protegir-se de tal manera que sigui pràcticament impossible la contaminació de les aigües abans de la seva entrada a la conducció.

Les aigües poden captar-se de corrents superficials o subterrànies, i de deus en el primer cas, la captació consisteix en una resclosa de derivació i una obra, cap de la conducció, amb tots els annexes necessaris perquè l'aigua deixi i depositi totes les matèries que porti en arrastre i suspensió; en el cas d'ésser subterrànies les aigües, la captació consisteix en una galeria o un pou de parets filtrants i una obra cap de la conducció amb els accessoris que siguin necessaris; per últim, en el cas de procedir l'aigua captada d'una deu, es construeix solament l'obra origen de la conducció amb els seus accesoris.

En tots els casos deu procurar-se que la cota del nivell d'aigua a la captació sigui la del punt més alt del poble, augmentada amb l'alçada que correntment tenen les cases a la localitat i amb un escreix alçat per tenir en compte les pèrdues de càrrega que hi hagi. En aquest cas l'abastiment es fa sen-

molt elevat; la situació relativa d'aquesta elevació envers les altres parts que constitueixen l'abastiment, depèn de les condicions topogràfiques de la localitat.

La captació construïda a Pont de Vilumara, consisteix en una galeria normal a la direcció de la corrent subterrània; essent filtrant la paret en contacte amb la corrent esmentada, al final de la galeria s'ha projectat el pou origen de la conducció; el pou i galeria són visitables.

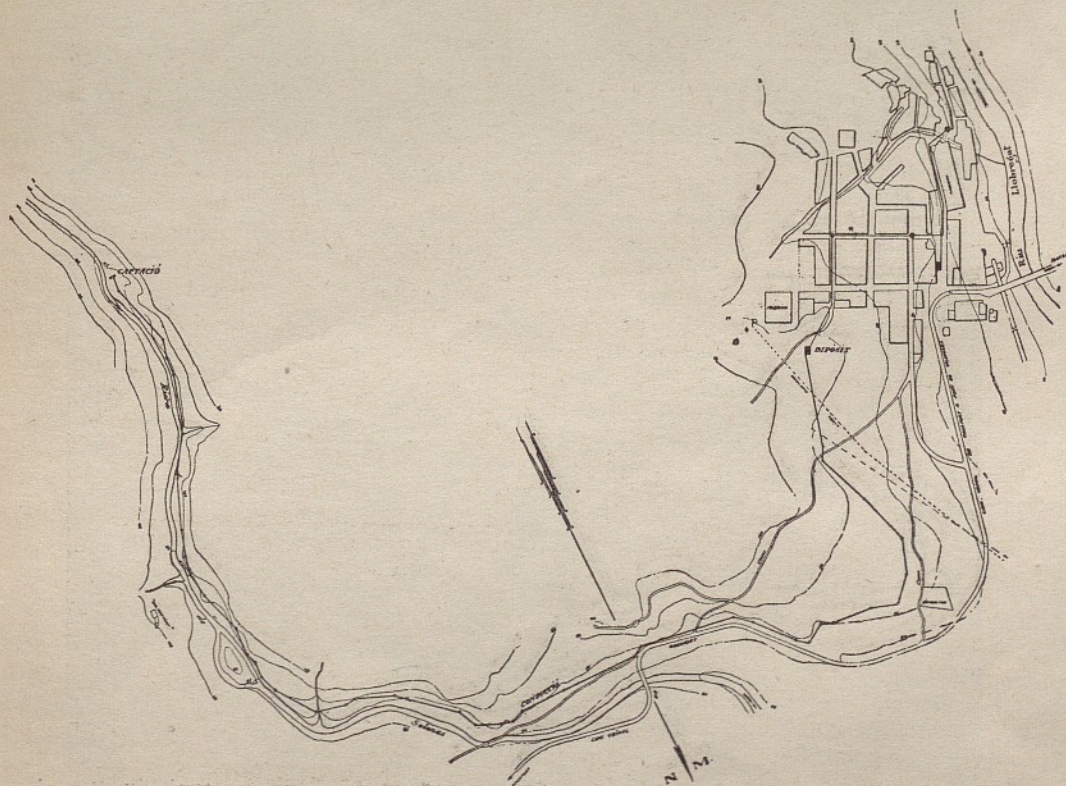

Entrada a la galeria de captació

b) La conducció serà segons els casos rodada o forçada essent convenient en ambdós que la canonada sigui d'acer esfaltat, que és la que posseeix les millors condicions sanitàries. En el cas d'ésser la conducció forçada, es disposaran les vàlvules de descàrrega i les ventoses que siguin convenientes per al bon funcionament de la mateixa.

c) Al final de la conducció es troba el dipòsit regulador; aquests dipòsits, la necessitat dels quals es comprèn solament tenint en compte les variacions tan importants que experimenta el consum segons les hores del dia, es construeixen amb una capacitat superior a la que el càlcul de les variacions de consum indica, amb l'objecte, de que amagatzemin el caudal necessari per abastir durant tres o quatre dies la població, per així tenir temps suficient per reparar qualsevol averia que hi pugui haver a la conducció, sens deixar desabastida la població. És convenient, sempre que sigui possible, construir-los enterrats i amb una capa de terra d'uns cinquanta centímetres sobre del sostre del dipòsit, amb el fi de mantenir l'aigua a una temperatura convenient perquè no perdi les seves condicions de potabilitat; demés i, tenint en compte la conveniència d'evitar l'existència d'aigües estancades en els mateixos, es projecten les boques d'entrada i sortida en extrems oposats; tot dipòsit ha de tenir a l'ensems una vàlvula de desguàs per a la seva neteja; un sobreixidor i comunicació constant amb l'exterior per la seva ventilació; aquests dipòsits deuen sempre projectar-se visitables. La major part de les vegades el dipòsit regulador ho és el mateix temps de càrrega, tenint aleshores la xarxa de distribució el seu origen en ell; en el cas que no sigui més que regulador, hi ha necessitat d'elevat l'aigua des d'ell al dipòsit de càrrega que constitueix l'origen de la distribució.

d) La xarxa de distribució és convenient projectar-la també d'acer asfaltat, per les mateixes consideracions fetes al parlar de la conducció; els diàmetres es calcularan tenint en compte la cota de la boca origen de la distribució i la conveniència de tenir en tot punt càrrega suficient perquè l'aigua arribi a les teulades de les cases per a po-

Plànol de l'abastiment

Tractarem aquest problema baix el punt de vista de les necessitats de les poblacions petites, per lo tan amb abastiment únic, és a dir, d'aigua d'una sola naturalesa.

En tot abastiment es troben ben diferenciades les següents parts:

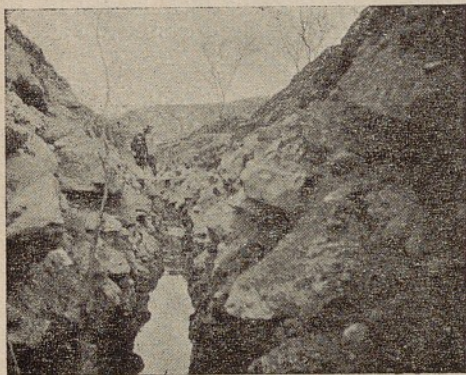
- Captació de les aigües.
- Conducció de les mateixes.
- Dipòsit regulador i de càrrega.
- Xarxa de distribució.

La figura núm 1 representa el plànol general de l'abastiment d'aigües potables de

se elevació mecànica de l'aigua; si la cota no és suficient, hi ha necessitat d'elevat l'aigua fins a copsar-la, la qual cosa es conseguirà per mitjà de bombes mogudes amb motors, l'elecció dels quals dependrà de les condicions de l'abastiment i de les fonts d'energia de que es disposi. Avui dia que es compta gairebé arreu amb energia elèctrica es soluciona fàcilment aquest problema utilitzant bombes centrífugues acoblades directament al motor elèctric, obtenint-se per aquest mitjà un rendiment

guer-la utilitzar directament en cas d'incendi.

Totes les idees exposades anteriorment són de caràcter general; els detalls, que sofreixen modificacions força importants, depenen dels caràcters particulars de cada abastiment.

Rasa de la canonada de conducció

Una vegada hem indicat en línies generals en què consisteix un abastiment d'aigües potables d'una població, així com també la conveniència sanitària de que cada població estigui dotada d'un bon subministre d'aigües, exposarem la forma en que els Municipis poden donar solució a aquest important problema.

Els Municipis, donada la vida econòmica en que es desenrotllen, no es troben, en general, en condicions econòmiques de resoldre per sí sols el problema. Amb l'objecte de facilitar la seva solució, es va publicar amb data 27 de març de 1914 un Reial Decret pel Ministeri de Foment, que va ésser modificat posteriorment per un altre de data 28 de juliol de 1920, les clàusules més essencials del qual són les següents:

a) Contribuir a l'execució de les obres amb el 50 per 100 del seu cost total, i si aquest excedeix de 120,000 pessetes, l'excés serà de càrrec del Municipi, fora de quan sigui motivat per augment de preus de jornals i materials o per modificacions del projecte imposades per l'Estat.

b) Si el pressupost no excedeix de 120,000 pessetes, l'Estat pot executar les obres abonant al Municipi el 10 per 100 de les certificacions mensuals dels treballs que es realitzin, i el 40 per 100 restant serà satisfet durant viny anys com a màxim, havent d'acceptar el Municipi un recàrrec transitori sobre la contribució territorial, fins a saldar el deute.

c) Cas d'excedir el pressupost de l'anterior quantitat de 120,000 pessetes o que l'Ajuntament executi les obres, l'Estat, una vegada acabades, abonarà al Municipi la subvenció concedida, repartida en deu anualitats.

d) Entrega del terrenys que sigui precis ocupar.

e) Els Municipis són facultats per imposar tarifes sobre l'ús i aprofitament de l'aigua, prèvia l'aprovació del Ministeri de Foment.

L'Assemblea de la Mancomunitat de Catalunya preocupant-se d'obtenir pels Municipis de Catalunya la màxima eficàcia per a l'aplicació dels Rs. Ds. esmentats, prengué l'acord, en la seva reunió del 26 de febrer de 1921, de convocar un primer concurs en-

tre els Municipis de menys de 4,000 habitants per a l'estudi i formació de projectes d'abastiment d'aigües potables a fi de servir-se'n de base per a recaptar de l'Estat els auxilis que aquest ofereix a les Corporacions municipals, segon ço que prescriuen els Reials Decrets susdits, essent les bases d'aquest Concurs les següents:

I. A la instància haurà d'acompanyar:

a) Còpia autoritzada de l'acord adoptat per l'Ajuntament ratificat per la Junta de Vocals Associats, en que consti que la Corporació Municipal a l'acudir al Concurs s'ha enterat prèviament de les disposicions relacionades en el R. D. de 27 de març de 1914 modificat pel de 28 de juliol de 1920, així com de les obligacions que per virtut d'aquelles haurà de contraure en son dia amb l'Estat, les quals està disposat a complir amb tal d'executar l'abastiment d'aigües potables a la població.

b) Original o còpia dels estudis i dades que coneixi sobre el problema d'abastiment de la població o relació equivalent.

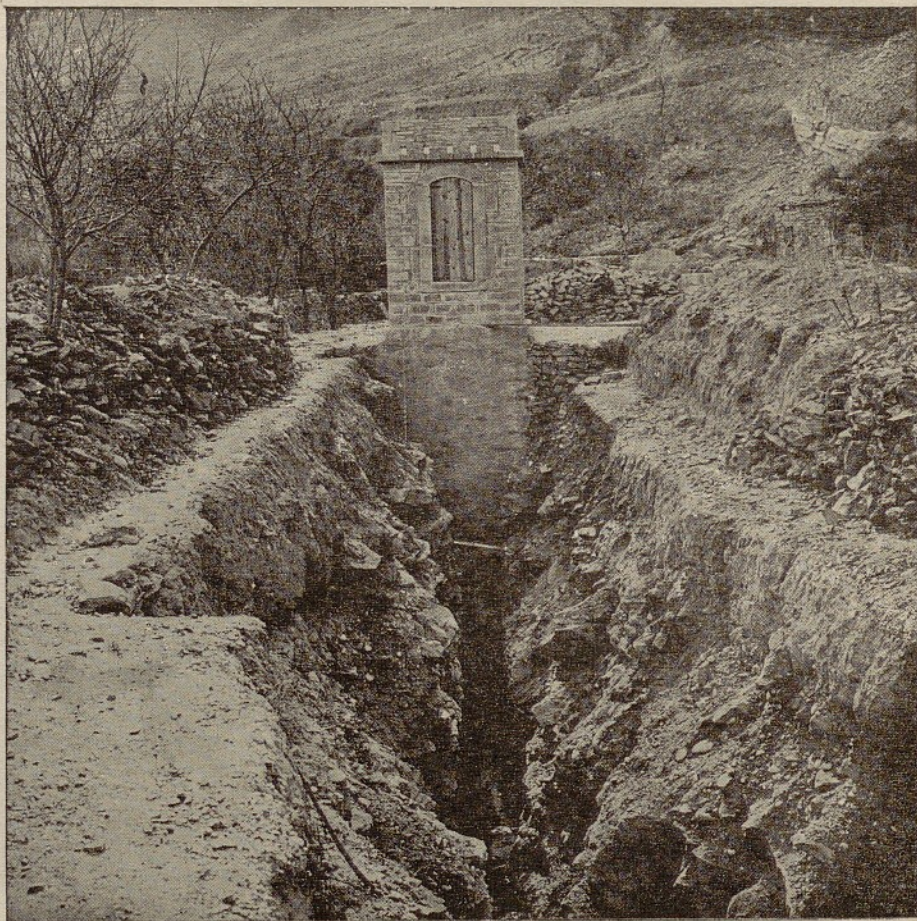
c) Original o còpia del pla de la població, si existís, o relació equivalent.

II. A la instància es farà demés una exposició detallada de la classe de treball a realitzar, procedència de l'aigua per a l'abastiment (de pou, artesiana o superficial, de font, riera o riu, etc.), caudal que es cal-

III El Municipi haurà de comprometre's a facilitar pel seu compte els peons, cavalleries i elements accessoris per la realització dels estudis.

IV. Si el Consell Permanent de la Mancomunitat, previs es informes que consideri precisos, entengués en principi que l'obra proposada era pràctica i viable, encarregarà a la Direcció tècnica del Servei d'Obres Hidràuliques que constituïnt-se sobre el terreny el tècnic que designi dita Direcció, informi a aquesta sobre totes i cada una de les proposicions presentades, per determinar quals han d'ésser objecte de l'estudi d'un avan-projecte i quals excluides del Concurs. Si durant la tramitació de l'expedient el Consell Permanent cregués útil presentar a la Divisió Hidràulica corresponent un projecte definitiu en lloc de l'avan-projecte estudiat, s'ultimarà en la forma esmentada.

V. Per l'ordre de preferència dels avan-projectes es tindrà en compte la quantitat d'aigua potable que té el Municipi per habitant, les condicions Sanitàries i d'Higiene de cada població i el que estigui aquesta compresa en alguna de les zones atacades o influenciades per malalties endèmiques o epidèmiques, quedant en llibertat el Consell Permanent per a atendre qualsevol de dites circumstàncies amb exclusió de les demés, al mapor nombre o a totes.

Pou de captació

cula disponible, motius en què es basa el sol·licitant per creure en la possibilitat de la captació, caudal d'aigua potable que actualment s'utilitza per usos domèstics, sistema establert en la població per l'abastiment d'aigua, i procedència d'aquesta i demés dades i antecedents de caràcter tècnic, legal i econòmic, que serveixin per donar idea de la importància, abastiment i possibilitat de realització del projecte.

VI Serà condició precisa per a tramitar la petició, que les instàncies es presentin reintegrades amb la pòlissa de la Mancomunitat i que el Municipi sol·licitant estigui al corrent de pagaments amb la Mancomunitat i amb la Diputació respectiva.

VII. Les peticions hauran d'ésser presentades en el Registre General de la Mancomunitat fins al dia 30 de juny de 1921.

Conseqüència d'aquesta convocatòria va

ésser la presentació de diverses instàncies de Municipis sol·licitant ésser admesos en l'esmentat Concurs, que es va resoldre acordant el Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya l'admissió definitiva en el mateix del següents Municipis: Pont de Vilumara, Barbarà, Sant Hipòlit de Voltregà, Llívia, Sant Pere de Torelló i Alberola (agregat de Tragó de Noguera.)

El Consell Permanent de la Mancomunitat de Catalunya, abans de resoldre definitivament el Concurs susdit i tenint en compte el report de l'obra realitzada pel Servei de Sanitat a l'epidèmia de febre tifoidea de Pont de Vilumara a que hem fet esment anteriorment, en el qual es dona compte de les especials condicions higièniques i de salubritat en que es trobaven els veïns d'aquesta població a causa de la mala qualitat de les aigües que l'abastien, acordà, en la seva reunió del 26 de gener de 1922, es precedís per la Direcció tècnica del Servei d'Obres Hidràuliques a la redacció del projecte definitiu d'abastiment d'aigües potables, les característiques principals de qual projecte, actualment en construcció, són les següents:

L'abastiment s'ha projectat per abastir d'aigua potable una població de 1,000 habitants amb un caudal per dia i habitant de 50 litres. L'aigua que reuneix molt bones condicions de potabilitat, segons es desprèn de l'anàlisi que de la mateixa ha practicat el Servei de Sanitat, és captada per mitjà d'una galeria subterrània en el lloc conegut per la *Font del Codol*. Al final de la mateixa hi ha el pou origen de la conducció, la conducció al dipòsit regulador és forçada i la canoïada, que és d'acer asfaltat, té 90 mil·límetres de diàmetre i 1,800 metres de llargada; al final d'aquesta conducció s'ha projectat el dipòsit regulador, que és enterat i d'una cabuda de 100 metres cúbics. Aquest dipòsit regulador que, com hem dit ja, és també de càrrega, és l'origen de la xarxa de distribució de la qual s'ha estudiat solament el projecte; la seva artèria principal és d'una llargada de 439 metres. El pressupost d'execució material d'aquest abastiment és de 41,622'72 pessetes.

Tot el que em dit servirà per orientar als Municipis sobre la importància a que té l'abastiment d'aigües potables de poblacions i la manera de resoldre aquesta qüestió.

FREDERIC SEGARRA

Enginyer de camins, encarrega
de les Obres Hidràuliques de la
Mancomunitat de Catalunya

El cas de Pont de Vilumara, qual municipi dista uns vuit quilòmetres de Manresa, hauria d'ésser altament suggestiu pels nostres Ajuntaments. Cabalment amb ocasió del mateix, la Mancomunitat, segons acord del seu Consell adoptat en desembre de 1920, va adreçar la següent magnífica crida a les nostres corporacions locals:

«Als Ajuntaments de Catalunya.—En el poble de Pont de Vilumara esclatà l'any darrer una violenta epidèmia tífica. En quinze dies, cent cinquanta invasions. La Mancomunitat, a prec del Municipi, hi envià personal del seu Servei Sanitari, que esbrinà tot seguit les causes de l'epidèmia. L'aigua que bevien els veïns de Pont de Vilumara era infectada.

L'Ajuntament, els fabricants, els propietaris de terres, assabentats de la causa del

flagell, resolgueren de combatre-la. Assessorats pel Servei Sanitari de la Mancomunitat, han establert una nova captació d'aigües. L'epidèmia ha cedit tot d'una. Adés han començat de construir una xarxa de clavegueres per allunyar la possibilitat d'una altra infecció.

¿Quants són els pobles de Catalunya que viuen encara sota l'amenaça d'una epidèmia com la que afligí al veïnat de Pont de Vilumara per impuresa de les deus que els proveeixen?

¿Quants els qui són condemnats, per escassetesa de llur captacions, a una existència pre-civilitzada i antihigiènica?

¿Quants els qui desconeixen tot l'esforç col·lectiu i han d'anar encara, individualment, amb el càntir o amb la gerra, a recollir l'aigua tot just indispensable a llur fretura física?

Per instint de conservació, els pobles han de voler sortir d'aquestes situacions aflictives. Els qui, per negligència o per mesquinesa, segueixin acceptant com una fatalitat els perills i les misèries que comporta la falta d'aigua, son indignes de pertànyer a una nació culta. Les viles i ciutats que han excel·lit en la història, àdhuc en les èpoques més reculades, han palesat llur geni en la solució dels grans problemes hidràulics.

La Mancomunitat adreça una crida a tots els Ajuntaments de Catalunya invitant-los a preocupar-se d'organitzar el seu servei d'aigües potables, i els ofereix:

a) Fer, amb intervenció del Servei Sanitari, els anàlisis de les deus.

b) Estudiar i redactar el projecte de les obres de captació i conducció.

c) formar i tramitar l'expedient perquè obtinguin la subvenció màxima que l'Estat concedeix per aquesta mena d'obres.»

PROBLEMES DE DRET PÚBLIC

GARANTIA DEL FUNCIONARI EN EL CÀRREC

II

*La qüestió en el dret positiu
Síntesi de legislació estrangera*

ALEMANYA

En el Imperi o els seus països, per causa de la naturalesa i organització, molt tècnica, de llurs funcionaris públics, sempre es respectà el funcionari en el càrrec mentre des-empenyà apta i dignament llur funció. La inamovibilitat era un postulat del dret públic alemany. Les lleis prusianes de 1851, 1852 i 1854, amb diverses innovacions posteriors havien, en els diversos països alemanys, garantit justament en el càrrec al funcionari, contribuint així a la tecnificació i eficàcia del mateix—Lyón, Caen, Demartial, Fernández de Velasco.

Quan al 1871 es fundà l'Imperi, el Codi penal establí per a l'Imperi i sos països, com adjuntes a determinades condemnes infligides pels tribunals ordinaris i directament, la remoció o inhabilitació del condemnat per al servei públic, i altrament la llei autoritzava a dits tribunals per a pronun-

ciar la separació o inhabilitació imposada per un Tribunal, com adjunta a la pena o no, però després d'un procés regular en el que el funcionari pot defensar-se, lo que constitueix pel mateix la màxima garantia.

En 1873 es promulgà la llei sobre el règim dels funcionaris de l'Imperi—Reichsbeamten-gesetz—novament redactada en 1907. Aquesta llei es basa fonamentalment en la legislació prusiana indicada, i pot servir a la vegada de norma o simil per a conèixer el caràcter general de les lleis anàlogues interiors dels diversos països alemanys respecte de sos corresponents funcionaris.

Són essencials en dita llei, als efectes que ens ocupen, els articles 10, 72 i 78.

Estableix l'article 10 que «cada funcionari de l'Imperi té el deure d'exercir l'empleu que li ha sigut conferit, conscienciosament, i manifestar-se per llur conducta en el servei i fora d'ell, digne de l'estima que la professió requereix». Disposa l'article 72 que «tot funcionari de l'Imperi que manqués als deures que l'incumbeixen—art. 10—comet un delictes disciplinari i mereix correcció disciplinària. No hi ha, doncs—probablement amb intenció—enumeració de faltes ni càstigs; els t'rmes generals d'aquest article, en llur estreta relació amb el 10 esmentat, permeten una major elasticitat a la jurisdicció disciplinària. Són molt extenses les normes que en dita llei reglen—article 73 i següents—el procediment disciplinari; no precisen per a aquest treball.

Finalment, l'article 78 disposa «que si els Judges ordinaris de lo criminal han pronunciat l'absolució de l'acusat, no tindrà lloc cap procediment disciplinari amb referència als fets que foren objecte del procés judicial, a menys i en els límits de que dits fets continguin en si mateixos, abstracció feta de que constitueixin o no acte punible, una infracció disciplinària».

Tot aquest procés legislatiu explica,—i això és lo més actual i interessant—que la regulació i protecció del dret del funcionari, sigui avui a Alemanya matèria constitucional. La constitució del Reich, promulgada a Schwarzburg l'onze d'agost de 1919, conté diversos preceptes atinents a la qüestió. En son article 10 disposa que l'Imperi pot, per via legislativa, establir bases sobre l'Estatut dels funcionaris de tota l'administració pública. En el 16, que els funcionaris encarregats de l'administració immediata de l'Imperi dintre de cada país deuen, per regla general, posseir la nacionalitat del país, i que els funcionaris, agents i obrers de l'administració de l'Imperi deuen a llur demanda ésser empleats en el territori de sa pàtria o país de naturalesa, sempre i quan sigui possible i no contrariï gens llur educació professional i les necessitats del servei.

Més interessants són encara, respecte al punt concret de garantia en el càrrec, les disposicions contingudes en els articles 102, 104, 129 i 130, que passem a transcriure.

Article 102.—Els jutges són independents i solament estan sotmesos a la llei.

Article 104.—Els jutges de jurisdiccions ordinàries són nomenats per vida. No poden contra sa voluntat ésser rellevats definitiva o temporalment de ses funcions, ésser traslladats o jubilats més que en motiu d'una decisió judicial i solament pels motius i en les formes determinades per la llei. La legislació pot fixar certa edat, arribada la qual els jutges o part d'ells poden ésser jubilats.

Això no exclou la mera suspensió d'un jutge que tingui lloc en virtut de la llei.

Quan es modifiqui l'organització dels tribunals o llurs districtes, pot l'administració de justícia disposar el trasllat d'un jutge contra sa voluntat, a altre jutjat, o relegarlo de son empleu, però conservant son sou complert.

Aquestes disposicions no s'apliquen als jutges comercials ni als escavins o jurats.

Article 129.—Els funcionaris són nomenats per vida, sempre que la llei no disposi altra cosa. Es regulen per la llei les pensions dels funcionaris i la protecció dels seus sobrevivents. Els drets ben adquirits dels funcionaris són inviolables. Queda obert el camí dels tribunals per a les demandes pecuniàries dels funcionaris.

No poden ésser els funcionaris sospesos ni interina o definitivament jubilats o traslladats a altre empleu amb sou inferior, sinó sota les condicions i amb les formes fixades per la llei.

Contra tota sentència disciplinària deu existir procediment de reclamació i altramen la possibilitat d'una nova instrucció del procediment. Es prohibeix registrar en l'expedient personal d'un funcionari, fets que li serien desfavorables, abans de que se li hagués donat ocasió d'explicar-se a son respecte. El funcionari té dret d'examinar per vista (veure) les seves actes personals.

Es garantitzen particularment als soldats de professió, la inviolabilitat dels seus drets ben adquirits i l'obertura del camí judicial per a les demandes pecuniàries. Pel demés son règim es regularà per llei de l'Imperi.

Article 130.—Els funcionaris són servidors de la col·lectivitat i no d'un partit.

A tots els funcionaris se'ls garanteix la llibertat de llurs obligacions polítiques i la d'associar-se.

Els funcionaris obtindran cossos representatius especials segons disposició particular en forma de llei de l'Imperi.

FRANÇA

La lluita entre el funcionari i les associacions amicals per aconseguir garanties en els càrrecs, i el poder públic recabant de fet llur llibertat és, a França, vella i constant. No constitucionalment, sinó per lleis especials, gaudeixen d'inamovibilitat els oficials i caps de l'exèrcit, la magistratura, el professorat de l'ensenyança superior i secundària, els oficials ministerials, els enginyers de camins i els de mines.

Ara, darrerament, per llei de primer d'abril de 1920, s'han fixat les grans línies d'un Estatut per al personal, molt nombrós, de prefectures i sots-prefectures, però remetent el detall a reglamentació a dictar escoltats els Consells Generals i els Prefectes, i a aprovar ministerialment.

Fora d'aquests grups, l'amovibilitat és el principi, legal quan menys, de l'administració general. Solament que, en el fet, la jurisprudència ha establert, gradualment, quelques bases protectores. S'ha doctrinat que sols pot decretar la separació l'autoritat que féu el nomenament i en la mateixa forma—21 d'abril, 1893, *Zickel*; 23 de febrer, 1906, *Carré*; 20 de febrer, 1914, *Lombardi*. Si les formes externes, o de tramitació, no han sigut complertes en la separació del funcionari, atorga a aquest la jurisprudència el recurs contenciós per excés de poder—Hauriou, Duguit.—Però si les formes de la separació han estat complertes

el funcionari no pot anul·lar, mitjançant recurs per excés de poder, la seva separació, sinó sols recabar una indemnització, a medi del recurs contenciós de ple poder, o ordinari. Aquestes indemnitzacions eren abans refusades, però d'ençà de 1903 se'n començaren a atorgar, fundades, ja en el brusc despediment—11 de desembre 1903, *Villeneuve*; 15 febrer 1907, *Lacomte*;—ja en no trobar-se falta contra el funcionari, és a dir, per ésser la destitució injusta o no motivada—7 d'abril 1911.—*Legay-Thomas*.

Aquesta protecció de la jurisprudència, com a tal, isolada, esporàdica, no pot ésser suficient, malgrat afavorir-la les associacions amicals funcionaristes que, amb personalitat reconeguda per la jurisprudència del Consell d'Estat, acullen i fan seu el cas del funcionari indegudament separat i li sostenen i paguen el recurs. La veritable protecció—Hauriou, Demartial, Duguit—serà sempre una llei, no isolada, que tindria—Duguit—el caire dictatorial de totes les lleis individuals, sinó general, de tots els funcionaris o de grups de funcionaris. Per això ha sigut tan viu l'anhel del funcionarisme francès en obtenir un estatut; és molt esmentat el que, en 1909, presentà el govern Clemenceau, sobre el qual, Maginot, l'actual ministre de la guerra, deposà un brillant rapport el 12 de juliol de 1911; però ara, aquest projecte ha cedit son lloc al que en primer de juny de 1920 presentà el govern francès a la Cambra de Diputats.

Segons aquest projecte—article 8—la revocació és consegüent a una falta greu del funcionari, imposada pel ministre, prèvia audiència del Consell de disciplina, en el qual omple la funció de comissari del govern—sense pendre part a la deliberació—el cap del servei que ha demanat la investigació, i sense que mai pugui ésser punit el funcionari mes que després d'ésser cridat a prèvia coneixença del seu expedient, segons les prescripcions de l'article 65 de la llei de 22 d'abril de 1905, i a presentar, assistit, si vol, d'un defensor, les seves justificacions escrites. En els casos greus i urgents—article 10—si ho exigeix l'interès del servei, el funcionari pot ésser suspès pel Ministre, el cap de servei, o els agents de direcció o control, delegats a tal efecte. El Consell de disciplina, davant del qual el funcionari suspès deu ésser remès en el terme d'un mes, decideix si hi ha lloc a indemnitzar-lo de la pèrdua de sou que ha sofert durant el període de sa suspensió. Encara, el funcionari castigat amb revocació, pot—article 9—interposar recurs d'apel·lació davant el Consell administratiu superior, integrat—article 18—per tres consellers d'Estat, tres magistrats de la Cort de Cassació, tres membres de l'Assemblea de delegats dels agents o empleats de serveis públics, tres membres competents i representants d'interessos generals, no funcionaris; les decisions d'aquest Consell Superior sols poden ésser atacades, per excés de poder, davant del Consell d'Estat. Fora d'aquests casos de pena disciplinària, cap funcionari—article 12—pot ésser declarat cessant, més que en cas de supressió de l'empleu, o per raons de salut, i amb dret a la percepció de son sou.

Aquest projecte que, com el de 1909 i alguns estatuts especials francesos, segueixen molt de prop les lleis germàniques sobre funcionaris, està estancat en la Cambra de Diputats, tal com al 1920 li deixà el govern

Briand. Per això, avui per avui, la màxima garantia real del funcionari francès, en ordre a la revocació, és la llei ja al·ludida de 22 d'abril de 1905, segons la qual—article 65—a tot funcionari amenaçat d'una mesura disciplinària, d'un endarreriment en la jubilació, d'un trasllat, se li deu conferir vista de son expedient perquè pugui examinar-lo i justificar-se.

Respecte dels funcionaris locals, l'article 88 de la llei orgànica municipal de 5 d'abril de 1884, confereix a l'Alcalde el nomenament de tots els empleats municipals, que per lleis, decrets o ordenances en vigor no tenen fixada una regla especial de nomenament. Li correspon al propi Alcalde suspendre i destituir als titulars de tals empleus.

Aquestes àmplies facultats de l'Alcalde en el nomenament i separació dels empleats municipals, el secretari entre ells, han trobat, lleugerament, un fre en la jurisprudència. Clar és que, en principi, quan la separació per l'Alcalde, d'un funcionari, el nomenament del qual li pertany, és deguda a raons de servei, l'afer escapa a la jurisdicció contenciosa. Però també si la destitució ha sigut d'empleat el qual nomenament no corresponia a l'Alcalde, o no s'han servat les formes de tràmit, s'atorga al destituït el recurs contenciós d'abús de poder. I complertes les formes, inclusiu, s'atorguen com als de l'Estat, als funcionaris municipals destituïts, en virtut de recurs contenciós ordinari, indemnitzacions, quan per exemple se'ls contracta per cert temps, i abans de l'expiració del mateix se'ls destitueix—11 de juliol 1894, 9 de juny 1889,—o, en general, quan no és deguda la separació a falta en el servei—25 de novembre 1910, 22 de gener 1912.

També la llei de 1905, abans esmentada, relativament garantitzadora del càrrec, ha sigut aplicada als empleats municipals, als quals, doncs, no pot ésser infligida una mesura disciplinària qualsevulla sense comunicació de l'expedient i defensa.—Resolucions del Consell d'Estat de 22 de maig 1908 i 8 de juliol de 1910.

Finalment, és molt interessant—Renard—la llei de 23 d'octubre de 1919, la que, modificant l'article citat, 88, de la llei municipal, ha obligat als Consells municipals corresponents a poblacions de més de 5,000 habitants, a donar un Estatut als seus funcionaris, i previst l'establiment d'un reglament tipus aplicable a tots aquells Consells que no s'hagin conformat amb les seves prescripcions, i deixin de dictar, autonòmicament, el referit estatut.

JOSEP CLAVERIA

Prof. a l'Escola d'Administració

REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL

PREU DE SUBSCRIPCIÓ

Barcelona.	15 Ptes.
Fora.	18 »

CONSULTES

La població X no arribava oficialment a 20 mil habitants en el cens de 1910. En el de 1920, suara declarat vigent, passa dels 20 mil.

Té aplicació estricta i absoluta en totes ses parts el R. D. sobre inquilinat de 21 de juny de 1920, que ha de regir per tot l'any corrent?

En l'art. 1 de l'expressat R. D., prorrogat darrerament per a tot l'any 1923, s'estableix, com a precepte fonamental, que a partir de la data de la publicació del R. D. s'entendran prorrogats amb caràcter obligatori pels propietaris, els contractes vigents d'arrendament de finques urbanes, de les capitals de província i poblacions de més de vint mil ànimes. Expressió idèntica és emprada en altres articles del mateix R. D.

Aquestes qualitats, d'ésser capital de província o vila de més de 20,000 habitants, constitueixen els requisits essencials per a l'aplicació del R. D., i en fixar-les no es posa cap restricció. Com que no es senyala un moment precís en que s'hagi d'haver reunit qualsevol d'aquells requisits, s'ha d'entendre que en qualsevol moment que s'assoleixin començarà automàticament l'aplicació del R. D., la qual continuarà, mentre segueixin tenint-se. Si hagués volgut altra cosa s'hauria hagut d'expressar clarament, dient, per exemple, que es prorogaven els contractes de lloguer de capitals de província i poblacions de 20,000 habitants que els comptessin en el moment de la publicació del R. O., o emprant altra frase semblant que indiqués

un crida per una sola vegada i definitiva; mes el R. D. tracta a partir de la seva pròpia publicació, d'aquells contractes vigents en les poblacions que tinguin més de 20,000 habitants, usant una frase que representa una crida successiva i susceptible de sofrir modificació.

Demés d'ajustar-se aquesta apreciació als termes del R. D. i, per tan, ésser la conclusió a què ens porta la interpretació gramatical, també concorda amb la interpretació lògica basada en les regles generals d'hermenèutica legal, segons les quals quan la llei no distingeix no es pot distingir, i quan existeix la mateixa raó de la llei, deu suposar-se idèntica disposició.

Per tan, creiem que tota població, que a partir de la vigència del R. D. arriba a comptar 20,000 ànimes, en quan arriba a comptar-les sigui per creixement, sigui per incorporació o per agregació a un nucli urbà que les tingui, o per qualsevol altre causa, deu gaudir de l'aplicació del R. D. I, inversament, que la població que hagi tingut la xifra legal en publicar-se el R. D. mes l'hagués després perduda, no podria mantenir aquella aplicació.

El problema no és de dret, sinó de fet; en quan l'aplicació del R. D. ve subordinada estrictament i solament a l'existència d'un mínim de 20,000 habitants, i en cas de dubte o d'impugnació, qui invoqui el R. D. deu demostrar la concurrència d'aquell requisit, mes si aquesta xifra ha sigut oficialment controlada i declarada, en el cens darrer, aquesta dificultat desapareix i l'aplicació del R. D. és inexcusable, mentre conserva la seva vigència.

Plano del solar con los detalles técnicos necesarios para que pueda juzgarse que está preparado en condiciones adecuadas a la ejecución de las obras. (Véase el apéndice A de estas instrucciones.)

Debe procurarse siempre que haya espacio para un campo escolar de juegos o medio de instalarlo en un solar anejo.

Certificación del acuerdo municipal en que conste la necesidad de la construcción del edificio y la autorización al Alcalde para presentar la instancia en la Dirección general, así como la expresión detallada de las aportaciones que ofrece el Municipio para cooperar a la construcción y que han de referirse a todos o alguno de los siguientes conceptos:

1.º Metálico. (Debe expresarse la cantidad en pesetas y en letra.)

2.º Materiales de construcción (número y clase).

3.º Jornales y transportes.

Al pie de esta certificación se ha de hacer constar por la Junta local o los Maestros y Maestras del pueblo (cuando haya más de dos Maestros bastará con el testimonio de tres Maestros de la localidad) la necesidad de la construcción del edificio.

b) *Ayuntamientos que soliciten auxilio para adaptación de edificios ya construidos al servicio de Escuelas nacionales, o para terminar los ya comenzados a construir.*

Documentos.—Instancia al Director general de Primera enseñanza, como en el caso anterior.

Plano de edificio que se pretenda adaptar, formado por un Arquitecto (planta, secciones y fachadas), a escala de un centímetro por metro.

Cuando se trate de terminar un edificio ya comenzado a construir, deberá remitirse además del plano, el presupuesto de la obra, también redactado por un Arquitecto, y expresando en nota especial bien detallada la obra que esté ejecutada y la que falta ejecutar.

Certificación del acuerdo municipal en que conste el propósito de llevar a cabo la adaptación que se pretende o la terminación del edificio de que se trata, y el compromiso del Ayuntamiento de contribuir a la ejecución de las obras con la cantidad o tanto por ciento en metálico que le corresponda.

El tipo máximo de auxilio o subvención para estas construcciones es el siguiente (artículo 8.º del Real decreto):

12,000 pesetas para las Escuelas unitarias.
50,000 pesetas para graduadas, en dos anualidades.

En ningún caso se concederá mayor suma de un 75 por 100 del importe total del presupuesto.

c) *Solicitudes presentadas por Juntas, Asociaciones, Sociedades, Patronatos o particulares.*

Documentos.—Estas instancias han de adaptarse a las que presenten los Municipios, según los casos a) y b); esto es, bien para la construcción de un edificio o para adaptarlo o terminarlo, pues en estos casos, como en todos los demás, puede admitirse la acción social o privada en esta colaboración. No será necesario acompañar certificación de los acuerdos municipales si los Ayuntamientos no han de intervenir de alguna forma en la construcción; pero sí es indispensable el informe de los Maestros del pueblo o de la Junta local, a que hace referencia esta regla 4.ª en su apartado a).

Entre estas instancias tendrán condición de preferentes las que ofrezcan contribuir a la construcción con el solar y el 50 por 100 en metálico, por lo menos, del importe total de las obras. La preferencia será siempre graduada por la mayor suma ofrecida.

d) *Ayuntamientos con más de 20,000 habitantes que deseen celebrar conciertos especiales con el Ministerio de Instrucción pública para formar un plan de sus construcciones escolares.*

Documentos.—Instancia al Ministro de Instrucción pública.

Memoria indicando el plan pedagógico-económico y de construcciones que se proyecta.

Ofrecimientos que se hacen, y que han de ser:

Obligatorios: el solar en las debidas con-

SECCIÓ DE LEGISLACIÓ

CONSTRUCCIONS ESCOLARS.—El R. D. de 17 de desembre de 1922 dona una sèrie de disposicions pel servei de Construccions Escolars.

El Ministeri d'Instrucció Pública que dicta aquell, ha aprovat unes instruccions que abarquen el servei administratiu, econòmic i facultatiu. A la vegada hi ha un apèndix respecte a les condicions del solar en que hagin de construir-se aquestes Escoles, referent a l'emplaçament, plànol, rasant, orientació, carrers, distàncies, nivell de les aigües subterrànies, cimentació, extensió del solar i graus distints de les escoles que no sien unitàries. Es preveu també tot ço del subministre d'aigües i allunyament de matèries residuals.

Hi ha també un altre apèndix determinant que amb caràcter provisional s'entén que formen part del R. D. les instruccions que foren dictades per R. O. de 28 d'abril de 1905.

Per la importància del Decret publicarem íntegrament la part del mateix relativa al servei administratiu, econòmic i facultatiu, que és l'interessant pels Ajuntaments.

INSTRUCCIONES PARA LA CONSTRUCCIÓN DE EDIFICIOS ESCOLARES DICTADAS POR LA DIRECCIÓN GENERAL DE PRIMERA ENSEÑANZA, EN CUMPLIMIENTO DE LO PRECEPTUADO EN EL REAL DECRETO DE 17 DE DICIEMBRE DE 1922.

Preceptos generales

SERVICIOS ADMINISTRATIVOS.—Regla 1.ª Una de las Secciones de la Dirección general de Primera enseñanza ha de tener a su

cargo el servicio de construcciones escolares y, por tanto, la tramitación de los expedientes aprobados, así como todas las incidencias que estos servicios ocasionen.

SERVICIOS ECONÓMICOS.—Regla 2.ª La Sección de Contabilidad del Ministerio tendrá a su cargo el anuncio y celebración de las subastas y propuestas correspondientes a la parte económica, llevando en libros especiales la contabilidad por edificio o grupo de edificios que se manden construir en cada pueblo y realizando todas las operaciones necesarias a la contabilidad de los créditos presupuestados, con arreglo a las instrucciones generales y particulares que se dicten.

SERVICIOS FACULTATIVOS.—Regla 3.ª Los servicios facultativos estarán a cargo de una Oficina técnica de Construcción de Escuelas que dependerá de la Dirección general de Primera enseñanza.

I.—Servicios administrativos

INSTANCIAS Y DOCUMENTOS QUE DEBEN UNIRSE.—Regla 4.ª Los Alcaldes Presidentes de los Ayuntamientos formularán y remitirán directamente sus instancias al Ministerio con los documentos que a continuación se detallan, según los servicios de que se trate o las peticiones que se formulen:

a) *Ayuntamientos que deseen obtener del Ministerio el beneficio de la construcción directa de sus edificios-Escuelas unitarias o graduadas.*

Documentos.—Instancia al Director general de Primera enseñanza en un pliego del sello correspondiente (una peseta), en cuyo documento se ha de concretar la petición que se formule y la clase de Escuela o Escuelas que se desean construir (unitarias o graduadas).

diciones. (Apéndice A de estas instrucciones).

Un 50 por 100 del importe del presupuesto, que puede ser en metálico o materiales acopiados al pie de la obra.

Potestativos: los demás que el Municipio juzgue convenientes.

Certificación del acuerdo municipal de facilitar los solares para las construcciones, campos escolares de juegos, y de abonar las cantidades en metálico y los materiales.

Plano del solar o solares en que han de emplazarse las construcciones, con los detalles que determina el apéndice A) de estas instrucciones.

e) *Para obtener una subvención en metálico para un edificio construido, o que desee construir directamente un Ayuntamiento con destino a Escuelas graduadas.* (El Ministerio de Instrucción pública puede conceder 10,000 pesetas de subvención por cada sección que tenga la Escuela.)

Estas subvenciones pueden concederse:

Por un edificio ya construido.

Para su construcción.

En el primer caso, la petición ha de formularse necesariamente antes de transcurrir seis meses del término de la ejecución material de las obras.

En el segundo, naturalmente, antes de haber comenzado la construcción; y el pago de la subvención que se conceda en este caso no puede ser hecho efectivo sino cuando el edificio esté totalmente terminado.

Documentos.—Para solicitar la subvención en el primer caso (por un edificio ya construido):

Instancia al Director general de Primera enseñanza solicitando la subvención.

Plano del edificio (planta, secciones y fachadas), hecho por un Arquitecto, y del campo escolar.

Fotografía del exterior y de interiores.

Certificación del acuerdo municipal en que conste la autorización concedida al Alcalde para solicitar la subvención.

Documentos.—Para solicitar la subvención en el segundo caso. (Para construir el edificio):

Instancia al Director general. (A esta instancia puede unirse el proyecto completo de las obras o expresar que se desea la formación y redacción del proyecto por la oficina técnica del Ministerio.)

Plano del solar y campo escolar de juegos con los detalles necesarios para que pueda apreciarse que está en condiciones adecuadas a la ejecución de las obras. (Apéndice A. de estas instrucciones.)

Certificación expedida por el Secretario del Ayuntamiento y autorizada por el Alcalde, en la cual conste el acuerdo municipal de llevar a cabo la construcción del edificio-escuela y solicitar una subvención del Ministerio.

TRAMITACIÓN DE LOS EXPEDIENTES.—Regla 5.ª Recibidas las instancias en la Dirección general, la Sección correspondiente del Ministerio examinará y hará completar las solicitudes presentadas, proponiendo seguidamente la clasificación de la Escuela o Escuelas cuya construcción se solicite en el grupo que le corresponda (unitaria o graduada, y en este caso, número de grados), teniendo para ello en cuenta:

Primero. El último censo oficial de la población de España.

Segundo. Lo dispuesto en la regla 4.ª del artículo 8.º de la ley de 23 de junio de 1909.

Este acuerdo de clasificación será tomado por la Dirección general y contendrá a la vez las siguientes resoluciones:

Primera. Clasificación de la Escuela.

Segunda. Remisión del plano del solar y documentos que sean pertinentes a la Oficina técnica para que proceda a la formación del proyecto, según la clasificación hecha y para que informe con urgencia sobre las condiciones del solar.

Si el informe de la Oficina técnica, sobre las condiciones del solar, es favorable, se reclamará inmediatamente su entrega por el Ayuntamiento, para que no se demore en su día la construcción de las obras.

Regla 6.ª La Oficina técnica formulará los proyectos, pidiendo directamente a los Municipios los datos complementarios que estime indispensables a su redacción e in-

formará en su caso los que se le remitan ya formulados.

El plazo para la tramitación de estos trabajos de la Oficina técnica siempre que remitan con oportunidad los Ayuntamientos los datos necesarios, no podrá exceder de treinta días en las Escuelas unitarias y de sesenta en las graduadas que no pasen de 4 grados y de 90 para las demás.

Redactado el proyecto será devuelto a la Dirección general seguidamente.

Regla 7.ª La entrega del solar en que ha de emplazarse la construcción se hará por el Ayuntamiento a un Maestro o Maestra nacional de la localidad en que haya de construirse el edificio-escuela.

El acto de la entrega tendrá lugar con asistencia e intervención del Alcalde o un Concejal, del Secretario del Ayuntamiento, del Maestro o Maestra designado y de los demás testigos que el Alcalde autorice. El Mestro o Maestra será designado para este efecto por la Dirección general y estará obligado a gestionar la entrega y notificarla a la Dirección general inmediatamente que se verifique, remitiendo copia del acta, que deberá levantarse a este efecto en el momento de la entrega.

(En el número vinient anirà la resta.)

ARBITRIS MUNICIPALS.—Té molta importància la R. O. del 30 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 31) dictant regles de caràcter general per a resoldre certes dificultats que es poden presentar a l'implantar l'arbitri sobre el producte net de les Companyies anònimes i de les comanditàries per accions de capital superior a 500,000 pessetes.

Siguent convenient conèixer al detall la doctrina de dita R. O. va a continuació la seva part dispositiva.

Cal remarcar que la R. O. és dictada a consulta dels Alcaldes de Barcelona i Madrid, únics que tenen concedit l'arbitri i aprovada l'ordenança.

1.ª La liquidación y la administración del arbitrio sobre el producto neto de las Compañías anónimas y comanditarias por acciones de capital superior a 500,000 pesetas competen a las Administraciones de Contribuciones de las respectivas provincias.

2.ª La asignación de productos a los diversos Municipios en que una Compañía ejerza la industria o el comercio corresponderá a la Dirección general de Contribuciones.

3.ª Los ingresos de las indicadas Compañías anónimas y comanditarias por el expresado arbitrio se realizarán mediante recibos, y, por consiguiente, de acuerdo con los preceptos de la Instrucción de 26 de abril de 1900, tanto en su período voluntario como en vía ejecutiva.

4.ª Las cantidades recaudadas por el arbitrio se ingresarán con aplicación a un concepto que, con la expresión mencionada, se manuscibirá en la agrupación de depósitos de la segunda sección (Acreedores) de la segunda parte de la cuenta de Tesorería, y con aplicación a este mismo concepto se harán los abonos que sean procedentes.

5.ª La entrega a los Ayuntamientos de las cantidades recaudadas se verificará por trimestres vencidos, dentro del primer mes del trimestre siguiente a aquel a que correspondan los ingresos devueltos, y previa solicitud de los Alcaldes Presidentes. El mandamiento se justificará con esta solicitud, en la que adoptará acuerdo el Delegado de Hacienda de la provincia, y con certificaciones de los ingresos que se devuelvan, expedidos con referencia al registro de entrada de caudales.

6.ª En el libro auxiliar de operaciones del Tesoro de las provincias se llevará con el mismo epígrafe una cuenta que se adeudará por el importe de los ingresos que se verifiquen por el referido concepto, y se acreditará por los pagos que con aplicación al mismo se realicen.

7.ª Cuando se efectúen ingresos por el arbitrio se contraerá el 5 por 100, con aplicación al concepto de «5 por 100 de adminis-

tración, investigación y cobranza de los recargos municipales» de la sección 4.ª del presupuesto de ingresos. El importe de esta tasa se hará efectivo en formalización, por retención directa al realizar el pago.

8.ª Los Ayuntamientos, como parte directamente interesada en la exacción del arbitrio, y siempre que exista disparidad de criterio con la Administración, tendrán perfecto derecho para interponer los oportunos recursos en cada caso concreto, ajustándose al procedimiento marcado en el Reglamento de 13 de octubre de 1903.

MINISTERI DE MARINA.—Per R. D. de 16 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 31) es reorganitza la Junta Mixta de Guerra i Marina que ha d'entendre en tot lo que fa referència a la defensa submarina, rectificand en part el R. D. de 7 de febrer de 1906.

MINISTERI DE LA GUERRA.—Per R. D. de 17 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 18 del propi mes) es suprimeix el càrrec de General en Cap de l'exèrcit d'Espanya a l'Àfrica, que ostentava l'Alt Comissari, i es disposa que fineixi en ses funcions el Quartel General anexe a dit comandament, i es constitueixin les forces de l'exèrcit en dos agrupacions separades, corresponents a les regions Oriental i Occidental de la zona del Protectorat en el Nord del Marroc, suprimint demés la Comandància General de Larache.

LEGISLACIÓ SOCIAL.—Per R. O. de 4 de gener (*Gaceta* del dia 17) s'autoritza a les Junes de Reformes Socials perquè puguin fer als patrons infractors, la notificació i entrega de les actes d'infracció aixecades per les Comissions infractores, per mitjà dels guardies Municipals o agents de dites Junes.

L'Institut de Reformes Socials proposa que es dictés una disposició modificativa de la R. O. de 2 de juliol de 1909 en el sentit de que sia el Consell de Direcció de dit organisme, demés del Ple, qui tingui les atribucions de proposar al Ministeri del Treball la suspensió o dissolució de les Junes locals o provincials de Reformes Socials per actes contraris al seu funcionament legal, en lo relatiu al servei d'inspecció del treball.

La proposta es fundava que amb freqüència el Ple de l'Institut tarda mesos en reunir-se. Per a evitar dita dificultat, la R. O. de 9 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 17) disposa que tingui el Consell de Direcció de l'Institut de Reformes Socials les mateixes atribucions que l'article 49 de la R. O. de 2 de juliol de 1909, senyalà al Ple en quant a la proposta de suspensió o dissolució de les Junes de Reformes Socials per actes contraris al seu funcionament en l'aspecte abans indicat.

L'Institut Nacional de Previsió ha presentat al Ministeri del Treball un projecte de reglament pel règim de la Comissió Permanent assessora de patrons i obrers, de l'Institut Nacional de Previsió.

Aquell Ministeri, per R. O. de 16 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 19) aprova dit reglament que determina el caràcter de dita Comissió Permanent, fixant les funcions de la mateixa, i detallant l'actuació de la Presidència i Secretariat, i les relacions de la Comissió Permanent amb el Consell de Patronat.

PRESSUPOSTOS MUNICIPALS.—La R. O. de 24 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 26) disposa que quan hi hagi necessitat de fer alguna despesa que no tingui un crèdit en Pressu-

post, o sigui insuficient, deuran les Diputacions Provincials i Ajuntaments formar un Pressupost extraordinari, a tenor de ço disposat en els articles 112 i 142 de les seves respectives lleis orgàniques.

Per la transcendència que la doctrina té per als Ajuntaments, s'insereix íntegrament la disposició.

Excelentísimo Señor: Visto el oficio de V. E. interesando se determine de modo concreto y preciso los trámites y formalidades que se han de exigir por su Autoridad para la concesión de un suplemento de crédito, incoado por el Ayuntamiento de esta Corte al objeto de poder cumplir de manera acertada y completa cuanto se previene en la Real orden de 19 de abril último:

Resultando que en esta soberana disposición se declaró, entre otros extremos, con carácter general, que cuando ocurra la necesidad de hacer algún gasto para el cual no haya crédito en un presupuesto municipal, o sea insuficiente el figurado, se instruya expediente para que, acreditada la necesidad y urgencia de la concesión, se figuren en presupuesto el crédito extraordinario o suplemento de crédito por los trámites y conforme los requisitos del artículo 41 de la vigente ley de Contabilidad y 142 de la ley Municipal:

Resultando que como los requisitos y formalidades que en el citado artículo 41 se establecen no son de aplicación, de un modo estricto y riguroso, a las expresadas operaciones de contabilidad que tramitan los Ayuntamientos, hace presente V. E. es preciso conocer las modificaciones que en aquéllos haya necesidad de introducir para adaptarlos a los expedientes relacionados que se instruyan y cursen con tal objeto en las oficinas municipales y en los Gobiernos civiles de provincias; e indicándose, por ejemplo, se determina en el repetido artículo 41 de la ley general de Contabilidad que informará en dichos expedientes (que afectan al Presupuesto general de la Nación) la Intervención general de la Administración del Estado y el Consejo de Estado en pleno, organismos estos que, como es lógico, no pueden, ni es natural que intervengan en los que se refieren a los presupuestos municipales, por lo que, a juicio de V. E., conviene se determine qué organismos o Centros son los que han de sustituir a los mencionados, y dictaminar en los que de dicha índole instruyan las Corporaciones locales:

Considerando que así la Real orden de 19 de abril de 1922, cuya aplicación se consulta, como su derivada de 5 de junio siguiente, tienden a prohibir las transferencias de crédito, conforme al artículo 41 de la ley sobre Administración y Contabilidad de la Hacienda pública, pero sin alterar el 142 de la Municipal ni, por tanto, el 112 de la Provincial, que en casos análogos autorizan la formación de presupuestos extraordinarios:

Considerando que en éstos cabe incluir los créditos extraordinarios y los suplementos de crédito con tales denominaciones, definiéndose el nuevo concepto cuando ocurra la necesidad de hacer algún gasto para el cual no haya crédito en presupuesto, y repitiendo el mismo concepto del ordinario cuando sea insuficiente el figurado en dicho presupuesto, llevándolos uno y otro, desde luego, a los artículos y capítulos correspondientes:

Considerando que aplicando el artículo 41 de la ley de 1.º de julio de 1911 a los presupuestos provinciales y municipales, los suplementos de crédito y créditos extraordinarios se cubrirán con el exceso que ofrezcan los ingresos que se obtengan durante el año sobre los pagos que se satisfagan en el mismo, y con los recursos extraordinarios que por los acuerdos de concesión se determinen:

Considerando que al sancionarse los presupuestos provinciales y municipales con arreglo a los artículos 120 y 150 de las leyes Orgánicas respectivas no están aún hechas las relaciones nominales de deudores y acreedores, que según el Real decreto de 21 de marzo y la Real orden de 18 de abril de 1905 quedarán incorporadas a aquéllos, y ri-

giendo con el mismo valor y eficacia que sus demás consignaciones:

Considerando que el exceso que ofrezcan los ingresos que se obtengan durante el año sobre los pagos que se satisfagan en el mismo lo representará el saldo que resulte a favor de los fondos provinciales o municipales el 31 de marzo, en que se cerrará y liquidará el correspondiente presupuesto, o el refundido si han mediado extraordinarios, conforme a los artículos 112 y 142 de las leyes Provincial y Municipal vigentes, y qué recursos extraordinarios son aquellos que con tal carácter acuerde la Diputación provincial o la Junta municipal de que se trate, cumpliendo para su exacción las formalidades prevenidas al efecto:

Considerando que ajustándose los presupuestos extraordinarios a los artículos 112 y 142 de las leyes Provincial y Municipal vigentes, a las Reales órdenes de 19 de abril y 5 de junio del año próximo pasado y a las aclaraciones de que se deja hecho mérito, queda para adaptar a los repetidos presupuestos extraordinarios el artículo 41 de la ley de Administración y Contabilidad de la Hacienda pública sustituir a la Intervención general de la Administración del Estado y al Consejo de Estado, cuyos informes requiere dicho artículo, para los proyectos de ley de créditos extraordinarios y suplementos de créditos a los presupuestos generales:

Considerando que la intervención de los fondos provinciales y municipales la establecen los artículos 106 y 156 de las respectivas leyes Orgánicas, y que de acuerdo con el artículo 102 de la ley de 29 de agosto de 1882 la Comisión provincial, como Cuerpo consultivo, dará dictamen cuando las Leyes y Reglamentos lo prescriban, y siempre que el Gobernador, por sí o por disposición del Gobierno, estime conveniente pedirselo,

S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien resolver lo siguiente:

Quando ocurra la necesidad de hacer algún gasto, para el cual no haya crédito en presupuesto o sea insuficiente el figurado, las Diputaciones provinciales y Ayuntamientos formarán uno extraordinario, a tenor de lo dispuesto por los artículos 112 y 142 de sus leyes Orgánicas, acompañando las Memorias redactadas o los expedientes originales instruidos con tal objeto en los establecimientos u oficinas respectivas, con informes de la Intervención de fondos y de la Comisión provincial sobre la necesidad y urgencia de la aprobación, que se prestará por este Ministerio o por los Gobernadores civiles, según el caso. A dichos presupuestos extraordinarios deberán adjuntarse los refundidos, con toda la documentación prevenida para unos y otros, e inexcusable y principalmente el extracto de la liquidación del ordinario o refundido anterior, con referencia al 31 de marzo del próximo pasado año económico.

Igualmente se ha servido S. M. disponer se publique en la *Gaceta de Madrid* la preinserta resolución, dándole carácter general y como complementaria de las Reales órdenes de 19 de abril y 5 de junio de 1922.

Des de 1.º d'octubre últim té el Ministeri de Gràcia i Justícia encomanades exclusivament les funcions econòmiques de les Presons provincials i de partits per virtut del R. D. del propi mes i any, s'ha disposat per altre del 13 de l'actual que l'obligació de les Corporacions Provincials i Municipals que abans corrian amb aquest servei de reintegrar els gastos de presons, compendrà per a l'exercici econòmic 1923-24, el pagament a l'Estat del 50 % de la totalitat de les atencions de personal i material. Però era necessari dictar algunes mides regulant dites obligacions. Aquestes mides vénen dictades per R. O. de 30 de desembre de 1922 (*Gaceta* dia 17 de gener de 1923), la qual ordena que dites Corporacions Locals incloguin en els seus Pressupostos, crèdit en la quantia necessària per abonar a l'Estat el 50 % de la totalitat de les atencions de

presons, de personal i material de les Presons provincials i de partit.

SUBSISTÈNCIES PÚBLIQUES.—La anormalitat econòmica que creà la guerra mundial ha perllongat sos efectes perniciosos molt més enllà de lo que podia preveure's. França, Itàlia i Portugal han lluitat contra el marge il·lícit de guanys que en els articles de primera necessitat, fan els intermediaris. Aquesta lluita del poder públic contra la sindicació dels impurs mercantilismes del mercat, no podia ésser oblidada, i per aquest motiu el Ministeri de Foment dicta un R. D. de 18 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 19) en la qual, fent ús de les facultats que dóna al Govern la Llei de Subsistències de 11 de novembre de 1916, es determina que es realitzi una revisió de preus de les substàncies alimentícies de primera necessitat i dels articles de consum de caràcter indispensable per a la vida, a qual fi es crea una Junta Central d'abastiments que dictarà un reglament pel servei i, además a les capitals de Província, unes Junes provincials. De la Junta Provincial en serà vocal l'Alcalde de la localitat.

La Junta Central determinarà els articles de consum que han de comprendre's en la restricció de preus. Els acords de les Junes Provincials seran apel·lables davant de la Junta Central, i els d'aquesta podran ser recorreguts al Ministeri de Foment.

Les Junes Provincials podran nomenar inspectors. Les infraccions de la R. O. seran castigades amb multa de 100 fins a 5,000 pessetes, poguent, en cas de reincidència, tancar-se l'establiment temporal o definitivament donant-se publicitat de la pena, i passar el tant de culpa per desobediència, si fos necessari.

El 50 % de les multes s'entregarà al denunciador.

TIMBRE DE L'ESTAT.—La base 5.ª de la Llei de Reformes Tributàries de 26 de juliol últim, autoritza al Ministeri d'Hisenda per a modificar el capítol 4.º del títol 2.º de la Llei del Timbre de l'Estat referent a documents d'Aduana, en el sentit de crear o suprimir uns i modificar el timbre d'altres, conforme exigeixen els actuals serveis de les dites Rendes, i en relació amb ço pactat en convenis internacionals i amb les disposicions anteriors emanades del propi Ministeri d'Hisenda.

El conveni de França i Espanya de 13 de juny de 1903, la R. O. de 23 de desembre del següent, i les de 20 de juny i 4 d'agost de 1910, han creat variacions de fet que obligaven a una reforma, i en aquest sentit el Ministeri d'Hisenda porta a terme la mateixa R. O. de data 15 de gener de 1923 (*Gaceta* dia 21 del propi mes).

POLÍCIA SANITÀRIA.—El R. D. de 14 de setembre de 1920, procurant la bona qualitat de la farina, determinà que aquesta és el resultat de la multuració del blat industrialment pur, admetent sols la tolerància de farines estranyes en proporció al 1 per cent. Dita disposició estimava que la barreja de la farina de blat amb la d'altres cereals, constituïa una falta sanitària i además venia inclosa en el Codi Penal.

Malgrat les anteriors ordres, són moltes les queixes que els industrials enlairen al Govern per la deficient qualitat de les farines que se'ls venen, i per a evitar l'abús, el

Ministre de la Governació ha dictat una R. O. de data 3 de febrer de 1923 (*Gaceta* del 7) en la qual es disposa que els Governadors es dirigiran als Alcaldes, sobretot als dels punts on s'elaborin farines, perquè recullin mostres de les mateixes i les enviïn als Laboratoris municipals i provincials, a fi de què, en vista del resultat del reconeixement, puguin punir-se les infraccions que apareguin, i passar-se, inclús, el tant de culpa als Tribunals de Justícia.

Per a la major seguretat del règim de Sanitat pública, ha disposat el mateix Ministeri en R. O. de 14 de febrer de 1923 (*Gaceta* del 16) que a les patents de Sanitat que s'expedeixin per les Estacions Sanitàries de ports, es faci constar la morbiditat i mortalitat, per quincenes, del terme municipal corresponent, en relació a les malalties que se indiquen a la R. O. i qualsevol altra que tingui caràcter epidèmic. La regla 2.ª de la disposició calendarada, obliga als Srs. Inspectors municipals de Sanitat d'aquelles poblacions marítimes dotades d'Estació Sanitària a enviar al Director de Sanitat corresponent, els dies 2 i 17 de cada mes, un estat en el que es compregui la morbiditat i mortalitat indicades, en el terme municipal, durant les quincenes primera i segona de cada mes. La regla 4.ª suprimeix el document que s'anomenava «refrendo», el qual serà substituït en tot cas per la Patent.

CONTRIBUCIONS SOBRE UTILITATS DE LA RIQUESA MOBILIÀRIA.—Per R. D. de 16 de gener de 1923 (*Gaceta* del dia 18) es declara competent a la Direcció General de Contribucions per a les relacions de les liquidacions que en via de revisió deuen practicar-se de la Contribució sobre utilitats de la riquesa mobiliària.

CAMBRES DE COMPENSACIÓ.—El Consell Superior Bancari ha aprovat un Projecte per a la constitució i funcionament de les Cambres de Compensació, i el Sr. Comissari Regi de Ordenació de la Banca privada, remet el mateix al Sr. Ministre d'Hisenda, el que, per mitjà de R. O. de 10 de febrer de 1923 (*Gaceta* del dia 11) aprova dites Bases. Se creen tres Cambres, una a Madrid, altre a Bilbao i una a Barcelona. Tenen per finalitat el fer possible que els Bancs i els banquers incris a la Comissaria, puguin resoldre els seus pagaments per compensació. La Base 4.ª distingeix entre Compensació local, de la zona i nacional, segons la manera de fer-se. Les Bases 5.ª i 6.ª divideixen les operacions a fer a les Cambres, en permeses i prohibides. Els documents admesos a compensació són: Talons contra comptes corrents, xecs, lletres de canvi, vales, pagarés i lliurances. La Junta de Govern de cada Cambra podrà ampliar la llista dels documents compensables.

Finalment les Bases ulteriors fixen els casos de pèrdua del dret a compensar, les obligacions de les Junes de Govern i dels Bancs i Banquers, la manera de fer front a les despeses i la regulació dels ingressos, i el sistema de constituir les primeres Cambres de compensació per part del Consell Superior Bancari.

ÇAÇA.—Malgrat ço disposat en les Reials Os. de 23 d'abril i 31 d'octubre de 1921, i 17 d'octubre de 1922, són freqüents les denúncies fetes al Ministeri de Foment, per

organismes i Associacions, amb motiu de les infraccions de la llei de caça, singularment en ço que la a la dels ocells, i per dit motiu, el Ministre indicat, en R. O. de 3 de febrer de 1923 (*Gaceta* del dia 9) disposa que els Governadors ordenin als Alcaldes i dependents de la seva autoritat que persegueixin amb màxima severitat les infraccions de la llei repetida, impedit en tot temps la dels aucells insectívors. La caça de tota mena sols serà permesa als que tinguin llicència d'armes i de caçar. No es poden introduir ni circular en les poblacions ocells morts, a no ésser que es tingui una guia firmada per l'Alcalde i Secretari del poble de procedència, devent fer-se constar en dita guia: nom del caçador, nombre i classe d'aucells segons la classificació que fa l'article 33 del Reglament de caça, classe de llicència, autoritat que la concedí i data de la expedició.

JUNTES DE REFORMES SOCIALS.—Diversos dubtes motivats per la R. O. de 13 de gener darrer, han obligat al Ministre del Treball a publicar altra R. O. aclaratòria, de data 10 de febrer de 1923 (*Gaceta* del dia següent). Essent conveni-nt conèixer bé els seus preceptes als Alcaldes, la publiquem integralment:

«Il·lustrísimo Señor: La regla tercera de la Real orden de 13 de enero último, que dispuso la renovación de las Juntas de Reformas Sociales, establece en uno de sus párrafos que donde no existan Asociaciones obreras o patronales se podrá admitir, en este único caso, que los Alcaldes de los pueblos reúnan separadamente a los patronos y obreros de las distintas clases y oficios, y considerando a cada grupo como gremio,

vote en la misma forma que lo harían éstos.

Y habiéndose suscitado algunas dudas sobre el alcance de esta disposición,

S. M. el Rey (q. D. g.) ha tenido a bien disponer, como aclaración y complemento de la Real orden antes citada:

Primero. Los Alcaldes de las localidades donde no existan Asociaciones patronales u obreras, o donde, aun existiendo, no figure ninguna en el Censo electoral social, formado por el Instituto de Reformas Sociales, reunirán separadamente a obreros y patronos para la votación que establece la Real orden de 13 de enero último, teniendo presente que en dichas localidades se considerará como patrono, cualquiera que sea su sexo, a quien figure inscrito en el padrón de la contribución industrial del ejercicio vigente, y como obrero a los que como tal aparezcan en el Censo de la población u otro documento análogo, si son menores de veinticinco años y mayores de veintitrés, y en el Censo electoral general para los que sean mayores de veinticinco años.

Segundo. La fecha en que el Alcalde celebrará esa reunión será la señalada para el escrutinio en la convocatoria publicada en la *Gaceta de Madrid*, pudiendo señalar una fecha anterior y dándola publicidad por todos los medios acostumbrado en el pueblo.

Tercero. El acta de votación en estas localidades será autorizada por el Alcalde, asistido del Secretario del Ayuntamiento.

Cuarto. La Junta de escrutinio, en las mismas localidades, se formará con los Vocales natos y con el Secretario del Ayuntamiento.

TRACTAMENTS.—Per R. D. de data 10 de febrer de 1923 (*Gaceta* del dia 17) i atès el desenrotllament pres pel poble de Mollet del Vallès (Província de Barcelona) se li atorga el títol de «Vila».

JOSEP MARIA PI I SUÑER
Prof. a l'Escola d'Administració

DEURES QUE LA LEGISLACIÓ IMPOSA

MES DE MARÇ

AJUNTAMENTS

Pressupostos. Lluita defensa

L'article 150 de la llei Municipal, que constitueix la legislació fonamental en matèria de recursos contra els pressupostos, en senyala dos: Un, que pot interposar-se contra l'acord de la Junta Municipal aprovant-los, quan pels dits acords s'ha infringit algun precepte de la indicada llei; i un altre, que poden interposar les Junes Municipals contra l'acord del Governador relatiu a la sanció del pressupost. El primer deu interposar-se davant del Governador i el segon davant del Ministeri de la Governació.

El termini pels dos és de vuit dies que deuen ésser hàbils.

Tenim per tant dos recursos ben definits, però que en llur aplicació presenten una sèrie de dificultats i modalitats que cal anar estudiant en defensa del pressupost.

La primera qüestió que es presenta és la de personalitat.

Qui la té contra els acords del Governador és cosa ben precisa: la Junta Municipal, diu la llei Orgànica, i el R. D. de 15 de novembre de 1909 afegeix que únicament aquesta Junta i ningú més pot utilitzar el recurs.

¿Aquest precepte deu entendre's en ter-

mes absoluts en forma que contra els acords del Governador mai pot recórrer un particular o agrupació que no sigui la Junta Municipal?

Aquest precepte deu sempre entendre's salvats els drets dels particulars a recórrer contra les providències governatives en quan aquestes no afecten exclusivament als interessos generals.

En matèria de recursos no es deu oblidar mai un principi de dret municipal que va iniciar el R. D. S. de 30 de juny de 1888 i que a poc a poc ha anat accentuant-se en forma que avui és de constant aplicació. És aquest el de que, no poden els particulars, irrogant-se la defensa dels interessos generals, recórrer a la superioritat en defensa d'aquests interessos, ja que tal defensa sols correspon a la Corporació que els representa. Els particulars, pel contrari, sols poden utilitzar els recursos que la llei autoritza, quan particularment se'ls causa un perjudici.

Aplicat aquest principi de dret al recurs que autoritza interposar l'art. 150 de la llei Municipal contra l'acord de la Junta Municipal aprovant els pressupostos, vol dir que aquest recurs no poden utilitzar-lo els particulars mai contra la totalitat del Pressupost per estimar-lo illegal o perjudicial als interessos generals, i si tan sols

en aquells extrems que afecten els seus interessos.

Per tan, i acabant el concepte, si un particular, amb la salvetat expressada, usant del dret que li confereix l'article 150 de la llei Municipal ha recorregut davant del Governador contra una o més partides del Pressupost, pot també contra aquesta resolució del Governador apellar-se, no precisament davant del Ministeri de la Governació, com senyala l'article 150 de la llei Municipal per a les Junes Municipals, sinó establint aquella apel·lació que la índole de la matèria recorreguda determini, sia aquesta la governativa, sia la contenciosa.

Extrem a determinar, d'importància, relatiu a aquesta qüestió, és el de si els particulars per a poder recórrer contra l'acord de la Junta Municipal, primer, i contra la resolució del Governador, després sancionant el Pressupost, és necessari prèviament haver recorregut contra l'acord de l'Ajuntament formant el pressupost i haver comparegut a la informació pública de quinze dies a que se subjecte dit pressupost abans de passar-lo a la Junta Municipal.

La qüestió cal examinar-la baix un punt de vista de dret i de conveniència als interessos particulars.

En quant al primer, o sia si deu ésser recorregut ja l'acord de l'Ajuntament, pot dir-se que no cal per la raó del que la Corporació Municipal es limita a formar un projecte que, com a tal, no és cosa definitiva i per tant no reconeix ni nega cap dret. Així ho ha dit el T. S. per sentència de data 18 de maig de 1918.

Aquesta mateixa disposició declara que per la raó exposada i a més perquè cap disposició ho mana, no és necessari haver acudit durant el període de informació per a després utilitzar els recursos corresponents, a partir de la aprovació de la Junta Municipal. Semblant declaració s'havia fet per sentències de data 14 de desembre de 1894 i 18 de desembre de 1903.

Resumint aquests comentaris, podem dir:

Primer. Que no cap recurs de cap classe contra l'acord de l'Ajuntament formant els pressupostos.

Segon. Que contra l'acord de la Junta Municipal aprovant els pressupostos, poden acudir tots els que es creguin afectats per alguna de les seves partides, el qual recurs precedeix davant el Governador dins el termini de vuit dies sense que faci falta prèviament haver acudit a la informació pública.

Tercer. Que contra la resolució que dicti el Governador hi cap interposar el recurs que procedeix, ja sia en via governativa o en via contenciosa, el qual dependrà de la índole de la matèria reclamada.

Quart. Que contra la totalitat del Pressupost aprovat per la Junta Municipal, ningú pot reclamar ni sisquerra l'Ajuntament, conforme es té declarat per les sentències de data 19 de setembre de 1902, 27 de febrer de 1912 i 29 d'abril de 1906.

Quint. Que contra la resolució del Governador sancionant el Pressupost, solament pot reclamar la Junta Municipal davant el Ministeri de la Governació, sense que la resolució d'aquest per pertànyer a l'ordre discrecional o de govern sia recurrible en via contenciosa.

Aquestes conclusions s'entenen exclusiva-

ment aplicables per a les partides del pressupost, ja que en quant a arbitris hi ha alguna modalitat que en el vinent mes exposarem.

Pròrroga del Pressupost

Es cosa ja sabuda que si per qualsevol circumstància els Ajuntaments no confeccionen el corresponent pressupost ordinari, pel vinent exercici econòmic regeix el de l'anterior, ja que aquest és prorrogable per un any. Així ho disposa l'article 85 de la Constitució i l'article 33 de la llei de Comptabilitat de primer de juliol de 1911 aplicable als Ajuntaments per disposició de l'article 132 de la llei Municipal.

Actualment aquesta pròrroga ha sigut reglamentada per la R. O. de 27 de juny de 1922 (*Gaceta* del 29) en la següent forma:

Primer. Que quan hagi de regir durant un altre any econòmic el Pressupost anterior, l'Ordenació de pagaments, a proposta de la Comptaduria de fons municipals, o, en son defecte, de la Secretaria de l'Ajuntament, acordi eliminar de dit pressupost les partides corresponents que hagin de ser baixa per referir-se a crèdits votats i aprovats el mateix amb caràcter temporal, respectant les que tinguin el de permanent.

Segon. Que fet així, i per a coneixement dels interessats als quals pugui afectar el pressupost prorrogat, quedarà exposat al públic en la Secretaria de l'Ajuntament per espai de quinze dies des de la data en que es faci l'anunci, en la forma ordinària, igual que pel projecte de pressupost disposa l'article 146 de la llei Municipal.

Tercer. Que per a comprovació del compliment d'aquests preceptes i als efectes corresponents remeti l'Alcalde al Govern Civil:

a) Un resum del pressupost novament redactat i un estat comparatiu del mateix amb l'anterior, adaptats els models reglamentaris, i acompanyats de les oportunes explicacions respecte de les diferències que entre un i altre resultin.

b) Un resum general d'ingressos i despeses i relació detallada, per capítols i articles, amb subjecció als susdits models.

Quart. Que per a atendre a les obligacions no previstes en el pressupost prorrogat, sobrevingudes a l'aplicar aquest pel nou any econòmic, la Corporació Municipal formularà un pressupost extraordinari, atenent-se a l'article 142 de la llei de 2 d'octubre de 1877.

Transferències de crèdit

Es aquest un altre servei general del Secretari o Comptador que principalment té aplicació en aquest període en que les consignacions del pressupost són esgotades o molt avançada llur aplicació.

L'estat de dret de les transferències de crèdit ha variat radicalment.

La llei vella de comptabilitat de l'any 1870 autoritzava a l'Estat les transferències de crèdit i ho estaven també en lo Municipal per l'article 132 de la llei Orgànica.

La nova i vigent llei de Comptabilitat de 1 de juliol de 1911 deixà d'autoritzar les transferències i per tant, se suposa que devien quedar eliminades pels Municipis.

Amb tot quedà plantejat el dubte de si davant el silenci de la nova llei de Comptabilitat podien els Ajuntaments continuar fent transferències de crèdit, dubte que en

sentit afirmatiu resolgueren les Reials Ordres de 18 d'octubre de 1912 i 13 de maig de 1918, cap d'elles publicades a la *Gaceta*, fundant-se en que les autoritza l'article 7 de la llei de Pressupostos de 31 de desembre de 1901 i que tramitades pel procediment del pressupost tenen la mateixa força que un pressupost extraordinari.

Aquest estat legal continua fins la promulgació de la R. O. de 19 d'abril de 1922 per la qual i amb caràcter de generalitat es declaren prohibides les transferències de crèdit entre capítols, articles, i conceptes, i dient que quan es presenti la necessitat de fer alguna despesa per la qual no hi hagi crèdit en pressupost, o sia insuficient el consignat, s'instrueixi expedient perquè, acreditada la necessitat i urgència de la concessió, figuri en pressupost el crèdit extraordinari o suplement de crèdit pels tràmits i segons els requisits de l'article 142 de la llei municipal.

Aquesta R. O. apareix publicada en la *Gaceta* del 29 d'abril del mateix any.

Per aclarir dubtes relatius a la tramitació fou aclarada l'anterior R. O. per altra de 24 de gener últim per la qual es disposa el que segueix:

Quan ocorreixi la necessitat de fer alguna despesa, per a la qual no hi hagi crèdit en pressupost o sia insuficient el consignat, les Diputacions Provincials i Ajuntaments formaran un extraordinari, segons ço preceptuat en els articles 112 i 142 de les seves lleis orgàniques, acompanyant les memòries redactades o els expedients originals instruits amb tal objecte en els establiments o oficines respectives, amb informes de la Intervenció de fons i de la Comissió provincial sobre la necessitat i urgència de l'aprovació, que es donarà per aquest Ministeri o pels Governadors Civils, segons el cas. A dits pressupostos extraordinaris deuran adjuntar-s'hi els refosos, amb tota la documentació prevista per a uns i altres i principalment l'extracte de la liquidació de l'ordinari o refós anterior, amb referència al 31 de març de l'avant passat any econòmic.

La matèria queda encara un xic confosa.

Per avui ens limitem a exposar els antecedents i exposar aquesta apreciació, deixant pel mes vinent la crítica d'aquesta important matèria.

Repartiment d'Utilitats

Segons la R. O. de 8 de novembre de 1922, les Comissions procediran a fixar les utilitats dels contribuents amb arreglo als articles 87 al 94, del R. D. d'11 de setembre de 1918, i les Junes del Repartiment, a la formació i repartiment general, subjectant-se als articles 95 al 98, a fi de que en el mes d'abril, o sia en començar l'any econòmic a que es refereixi el document cobratori, pugui tenir aquest efectivitat.

Recomanem la íntegra lectura d'aquesta disposició per la bona confecció del repartiment, com també la Circular de l'Administració de Contribucions de la província de Barcelona, que publica el *Boletín Oficial* d'aquesta província corresponent al dia 27 de gener del corrent any.

Casinos i Círcols d'esbarjo

En començar el nou exercici econòmic deuen els Ajuntaments tenir format el padró pel cobrament de l'impost de Casinos i Círcols d'esbarjo.

El seu historial és el següent: Fou creat per la llei de Pressupostos de 31 de març de 1900 en la quantia d'un 20 per 100 del lloguer que paguin, feta excepció de les societats d'obres i de les que tinguin per fi essencial l'ensenyament o la beneficència.

En promulgar-se la llei de 3 d'agost de 1907 suprimint l'impost de consums sobre els vins en les poblacions capitals de província i assimilades per l'article 3 de la mateixa, fou cedit aquest ingrés als Ajuntaments afectats per la supressió dita.

Posteriorment, en suprimir-se en sa totalitat l'impost per llei de 12 de juny de 1911, fou confirmada la seva cessió, de moment, per als Ajuntaments als quals ja els havia transferit la dita llei de 3 d'agost de 1907, i més tard, per aquells altres en que quedés gradualment suprimit.

Per tant, aquest impost correspon únicament als Ajuntaments capitals de província i assimilats, i a tots aquells altres en que, ja en virtut de la supressió voluntària de l'article 17 de la llei de 12 de juny de 1911, ja per la supressió gradual de la llei de Pressupostos de 26 d'abril de 1920, tenen ja suprimit el cupus de consums al Tre-sor.

Aquests són els Ajuntaments que han de tenir format el Padró.

Segons l'article 12 del R. D. de 4 d'abril de 1919, en els primers quinze dies del mes de gener han de reclamar els Alcaldes, dels Governadors Civils les relacions nominals dels Casinos i Círcols d'esbarjo existents en la població. Obtingut aquest particular, han de tenir format el Padró en els primers quinze dies del mes de març.

Referent a aquest ingrés, tingui's en compte que la R. O. de 28 de setembre de 1907 ha declarat que per a llur administració i cobrament els Ajuntaments poden valdre's de totes les formes autoritzades per la llei Municipal i demés preceptes que regeixen per a llurs ingressos, però que en quant a llur exacció deuran subjectar-se a les tarifes, procediments i regles establertes en les lleis, reglaments i altres disposicions que puguin regir referent a aquest arbitri.

Cèdules personals

Aquest impost fou cedit als Ajuntaments capitals de província i poblacions assimilades per la llei de desgravació dels vins de 3 d'agost de 1907, i com sia que aquesta cessió no va ésser consignada en la llei de 12 de juny de 1911 de desgravació total de l'impost de consums, resulta que actualment solament els indicats municipis són els que percebeixen l'impost de cèdules personals, continuant en tots els altres, inclòs en aquells que tenen suprimit el cupus de consum, essent de l'Estat.

Els padrons de cèdules deuen estar en poder de l'Administració per a llur examen i aprovació el dia 1 d'abril, i en llur confecció deu atendre's el Secretari a la Instrucció de 27 de maig de 1884. Abans d'aquesta remesa, el Padró deu ésser exposat al públic per quinze dies. Així ho disposa la resolució de la Direcció General de Contribucions de 15 de novembre de 1893.

Arbitris en general

Arbitri vol dir el pagament d'un servei que presta l'Ajuntament i, per tant, són au-

toritzats segons l'article 137 de la llei Municipal tots aquells que responen a aquesta condició no siguin prohibits pel mateix article. L'arbitri afecta a una classe determinada de contribuents.

Perquè pugui arribar-se a l'exacció dels arbitris és indispensable, en primer lloc, que sia autoritzat per un Pressupost amb la corresponent tarifa i, a més, que es formi el Padró.

Es ja cosa viciosa en l'Administració Municipal el que els Padrons d'arbitris es confeccionin tard, quan l'exercici econòmic està ja molt avançat.

Nosaltres entenem que deuen ésser formats i aprovats en el segon mes de l'any econòmic i, per tant, pel mes de març han de començar els treballs preparatius.

En el pròxim número exposarem les raons que justifiquen aquesta bona ordenació.

Quintes

Segons l'article 98 de la llei de Reclutament i Reemplaçament, el primer diumenge de març deu començar la classificació dels mossos en els Ajuntaments i Juntas de Reclutament, el qual acte continuarà, si no pot acabar aquell dia, en els successius i deurà estar terminat dintre del mateix mes.

Els mossos que no hi concorrin per malaltia a lo més tardar el tercer diumenge de març, seran declarats soldats, però seran reconeguts en el seu domicili, i si procedeix es rectificarà l'anterior classificació.

Per la presentació de justificants, es pot concedir per l'Ajuntament el termini que no excedeixi de dit tercer diumenge.

Així ho disposen els articles 113 i 114 de la pròpia llei.

F. SANS I BUIGAS

Prof. a l'Escola d'Administració

JUTJAT MUNICIPAL

En el present mes de març els Jutjats municipals no tenen altres serveis de caràcter fixe que els que es refereixen a l'estadística que per distintes disposicions (dictades sense ordre ni sistematització de cap mena) se'ls imposen. Aquesta estadística es refereix a dos úniques matèries: registre civil i judicis de faltes.

REGISTRE CIVIL

Primer: Ens referim a ço dit en el número anterior d'aquesta REVISTA respecte a l'estat del nombre de naixements, matrimonis i defuncions del mes anterior, que s'ha de remetre a l'Alcalde del respectiu municipi.

En aquest estat deu fer-se constar; Província i Registre civil de.....; respecte als naixements, nombre total i per sexes; nombre de matrimonis inscrits; i nombre de defuncions, total i per sexes amb classificació per causes de la mort.

Segon: Remissió a l'oficina liquidadora de drets reials del districte, durant la prime-

ra quinzena del mes, d'una relació dels morts durant el mes de febrer. Hi ha de constar en llista: nom i cognoms, anys, estat, professió, veïnatge i domicili, amb carrer, número i pis, dates de la mort i del testament si es coneix, cònjuge vidu i fills o hereus presumptes. (Article 158 del Reglament de 20 d'abril de 1911).

JUDICIS DE FALTES

El Jutjat deu remetre un estat dels mateixos durant el mes de febrer:

Primer: al President de l'Audiència (amb un estat especial dels judicis de faltes per infracció de llei de caça).

Segon: el Fiscal municipal al Fiscal de l'Audiència Provincial.

En aquests estats s'han de classificar els judicis incoats, els pendents de tràmit, i els celebrats, sentències recaigudes i apel·lades al Jutjat d'instrucció i si aquest les confirma o revoca, amb la pena imposada i la persona condemnada.

(Disposicions legals d'aplicació i Formularis en el número 1 d'aquesta REVISTA DE LA VIDA MUNICIPAL.)

JOSEP M.ª GICH

Prof. a l'Escola d'Administració

NOTES DIVERSES

A «La Prens», de Buenos Aires, hi trobem un article del Sr. Joan Alvarez, molt extens, del qual són aquests paràgrafs:

«Potser la cosa més immediatament aplicable al nostre país seria l'«Escola de funcionaris d'Administració local» de Barcelona. El sentit pràctic tan característic de les iniciatives del catalans els va fer enfocar la qüestió en el seu aspecte més senzill, o sigui en ço relatiu a empleus municipals; i procurant educar al funcionari abans que defensarlo, va planejar-se un institut, els objectius del que excedien en molt a l'atorgament de petits diplomes administratius. Es tractava d'influir sobre la vida pública de la regió, explicant diverses qüestions tècniques de govern des de la càtedra, el fullet o el llibre, i a aquest efecte s'utilitzaren també reunions periòdiques de funcionaris convocats especialment, que al separar-se portaven nocions de coses mai escoltades, fins als llocs més llunyans del territori. L'Escola devia senyalar nous camins a la vida municipal i a l'acció dels seus administradors; i per a facilitar-ho s'idearen cursos lliures destinats als no veïns de Barcelona, cicles complementaris o conferències de vagances susceptibles d'ésser donats a les localitats caps de partit, publicacions diverses i altres elements d'informació i reparats amb intel·ligència i un sentit clar de les necessitats a satisfer. El que ha fet la Direcció de Barcelona pot fer-ho qualsevol de nostres províncies que desitgi millorar la vida municipal; i per cert que aquí hi ha tema per a correccions i perfeccionaments inagotables.»

JURISPRUDENCIA DEL TRIBUNAL SUPREM :: ANY 1922

SECRETARI I ALTRES EMPLEATS MUNICIPALS

SENTÈNCIA 27 GENER 1922 (Cont. Administratiu)

Gaceta del dia 21 setembre del mateix any

L'Ajuntament va convocar concurs per a proveir la plaça de Secretari, acordant que regissin les prescripcions del Reglament de 23 agost 1916. Contra l'acord resolutori del concurs, un dels tres concursants va interposar recurs d'alçada fundat en que el designat no havia presentat la certificació de penals estesa per la Direcció General, sinó pel Secretari del Jutjat Municipal i s'havia també desconegut la preferència que li donava l'art. 5 d'aquell Reglament. El Governador, considerant les raons anotades i opinant que no té eficàcia jurídica la certificació del Jutjat i deu ésser estesa pel Registre Central del Ministeri de Gràcia i Justícia anul·la l'acord consistorial.

El recurrent apehà davant del contenciós, demanant que es sostingués la validesa de l'expedient, s'anulli l'acord consistorial i, en el seu lloc, se li ordenés que, en sessió, acordés nomenar-lo a ell. El T. P. revocà la providència governativa i declarà vàlid i eficaç l'acord municipal impugnat.

El T. Suprem, després de declarar la perfecta facultat amb que l'Ajuntament va regular el concurs segons el Reglament de 1916, com podia haver-lo fet exigint altres garanties de conducta i aptitud, i de sostenir que, per tan, els termes de la convocatòria són la llei reguladora del concurs, examina els expedients dels concursants, i falla declarant que ni el recurrent ni el designat, tenen dret a ésser nomenats secretaris pel concurs efectuat.

Copiem un interessant Considerant:

RECURSOS D'ALÇADA

SENTÈNCIA 27 GENER 1922 (Cont. Administratiu)

Gaceta del dia 21 setembre del mateix any

Els Governadors no deuen resoldre sobre el fons de l'assumpte en acords de l'exclusiva competència municipal i quan ho facin, malgrat que la seva resolució sigui nulla, acaba la via governativa atenent a raons d'economia processal.

Aquesta declaració del Suprem la ve repetint ara per evitar l'interposició d'un altre plet com l'originava una declaració simple revocant o anul·lant la providència del Governador. Es tractava en aquest cas de nomenament de Secretari—matèria de l'exclusiva competència municipal—i el Governador havia revocat l'acord de nomenament, segons hem exposat al parlar d'aquesta sentència. (Vegi's Secretari i altres empleats).

Publiquem un Considerant:

ALCALDE, TINENTS D'ALCALDE I SINDICS

SENTÈNCIA 31 GENER 1922 (Criminal)

Gaceta del dia 25 octubre del mateix any

La falta que preveu i pena l'article 611 del Codi Penal no la comet qui entra el bestiar en propietat d'altri complint ordres que va dictar l'Alcaldia fent ús de les seves facultats legals; la sentència del Jutjat d'Instrucció deu ésser revocada per contenir error de dret.

Cal observar que l'Alcalde havia dictat l'ordre d'acord amb la llei i de conformitat a ço acordat per l'Inspector d'Higiene pecuària i gremi de tractants de bestiar per motius de sanitat pecuària, que li donaven encara més força.

Transcrivim un considerant:

ARBITRIS I IMPOSTOS

SENTÈNCIA 31 GENER 1922 (Cont. Administratiu)

Gaceta del dia 22 setembre del mateix any

L'Ajuntament va incloure en el padró de l'arbitri per a la neteja i conservació de clavegueres a una finca, els propietaris de la qual havien pagat una tercera part del cost de la claveguera de que es serveix la finca. En virtut de recurs d'alçada, el Governador va resoldre que només havia de pagar les dues terceres de la quota, i el Ministeri, desestimant l'alçada interposada per l'Ajuntament, va confirmar la providència governativa.

El Tribunal Suprem també la confirma, fundat en l'art. 137 de la Llei Municipal, i atenent a que la R. O. de 6 de març o de maig (en els «resultandos» diu març) de 1916 en què s'apoiava l'Ajuntament, va ésser dictada per un cas concret. Aquesta R. O. no devia publicar-se ja que no l'hem trobada a la Col·lecció Legislativa, ni a la *Gaceta*.

Aquesta sentència que s'ampara en el tan discutit art. 137 de la Llei Municipal, estableix un criteri radical a favor dels propietaris, sobretot tractant-se com es tracta d'un arbitri per a la neteja i conservació de les clavegueres. El mateix Suprem, en 22 de desembre de 1919, havia demostrat un criteri més benigne a favor dels Ajuntaments.

Anotem un Considerant:

ALCALDE, TINENTS D'ALCALDE I SINDICS

SENTÈNCIA DE 31 GENER 1922 (Criminal)

Gaceta del dia 25 octubre del mateix any

L'Audiència Provincial no devia absoldre a l'autor d'un escrit que es publicà en un periòdic i que anava contra l'Alcalde; els conceptes i mots que s'emetien constituïen el delictes que defineix i castiga l'art. 269 del Codi Penal, ja que traspassen els límits de la crítica.

Convé observar, com ho fa el fiscal, que l'article es publicà en la localitat on exercia les seves funcions l'Alcalde i que l'autor era un mestre «qui podia apreciar la significació gramatical i l'accepció comú dels mots i la valor dels conceptes».

Copiem un Considerant de la sentència, per més que es tracti d'una matèria tan casuística i difícil de delimitar, car ho és molt saber on acaba la crítica i la censura i on comença l'injúria o la irreverència amb ànim de delinquir.

POLICIA URBANA I RURAL

SENTÈNCIA 3 FEBRER 1922 (Cont. Administratiu)

Gaceta del dia 21 setembre del mateix any

No deu denegar-se el permís per a llogar una casa nova si no és en virtut d'un precepte de les Ordenances que així ho estableixi, (i certament en aquest cas no existia) ja que una cosa és l'autorització per a construir i altra l'autorització per a llogar-la, que deu donar-se de conformitat a les Ordenances, les quals s'encaminen a garantir les condicions d'higiene, seguretat i embelliment.

La providència de l'Alcalde que va denegar el permís va ser revocada pel Suprem, confirmant el fallo del T. Provincial i la resolució governativa.

Talment aquesta sentència és igual a la de 7 de gener.

Vegi's un estrem d'aquesta sentència en «Recursos d'alçada».

Copiem un Considerant:

(SENTÈNCIA 27 GENER)

«Considerando que establecido, por consiguiente, de modo irrefutable que las condiciones de la convocatoria, y a las que debió ajustarse la resolución del concurso, son perfectamente legales y exigibles, y admitido—de acuerdo en lo sustancial con uno de los fundamentos del fallo apelado—que al efecto de justificarse «en forma» por los aspirantes no haber estado procesados ni sufrido condena alguna, es suficiente la certificación del respectivo Juzgado, al igual o en defecto de la del Registro Central de penados y rebeldes; requisito que, así entendido, cumplieron los demandantes y el otro concursante; el examen del expediente gubernativo demuestra que ninguno de los primeros acreditó reunir los años de servicios intachables como Secretario, o los conocimientos de segunda enseñanza, o el título de Maestro, que para optar a tales cargos en Municipios como el de Vilvestre, cuyo censo de población no llegue a 2.000 residentes, exige el artículo 17 del mencionado Reglamento; condición que sólo concurría en el tercero de los aspirantes, don Adrián Martín, que consintió el acuerdo municipal que nombrara al demandante D. Tomás Martín, e hizo en tal virtud dejación de su derecho a ocupar la vacante producida, precisamente por su propia renuncia:

(SENTÈNCIA 27 GENER 1922)

«Considerando, en lo que toca a la segunda de las cuestiones enunciadas, que si bien la Autoridad gubernativa provincial, aunque acertara en estimar improcedente el nombramiento conferido, incidió en abuso de poder al resolver sobre el fondo del asunto en materia como la de que se trata, de la exclusiva competencia del Ayuntamiento, e incurso también en error al anular el expediente, que no contenía vicio alguno de procedimiento; extremos que, planteados por los demandantes, debieron ser dilucidados en primera instancia, la jurisprudencia de esta jurisdicción tiene establecido que por razones de economía procesal, y, atendido que aquella intervención gubernativa en casos tales pone de todas suertes término a dicha vía, deben los Tribunales de lo Contencioso, dándola por agotada, conocer y decidir sobre el fondo de la cuestión o cuestiones controvertidas; doctrina conforme a la que incumbe a esta Sala examinar y resolver en grado de apelación, así acerca de aquéllas como en lo concerniente al fallo recurrido»:

(SENTÈNCIA 31 GENER 1922)

«Considerando que los hechos que resultan probados en virtud de las afirmaciones consignadas en los fundamentos de hecho y de derecho de la sentencia recurrida, no integran la falta prevista y penada en el artículo 611 del Código penal, porque la característica de esta infracción legal es que el ganado causante del daño haya entrado en la heredad ajena por abandono o negligencia, lo que no ocurre en el caso de autos, en consideración a que D. Angel Martín introdujo su ganado lanar en el pago denominado La Capitana, propiedad de D. Lope Sobrino, no voluntariamente, sino cumpliendo la orden que recibió del Alcalde de Tiedro en fecha 11 de Junio de 1921 en la que le previno haciendo uso de las facultades que le confiere la ley de Epizootias de 19 de diciembre de 1914, que alojara las reses lanaras de su propiedad, que se hallaban enfermas, en el mencionado pago, y si bien es cierto que el recurrente no obedeció la orden dictada por aquella Autoridad municipal el día 2 de julio del indicado año, en la que se le previno que trasladara, ya con carácter definitivo, las expresadas reses del pago La Capitana, en que estaban, a la zona de terreno designada nuevamente para alojamiento del ganado enfermo, también lo es que este incumplimiento al mandato de la Autoridad municipal de fecha posterior a la entrada de las reses en la suerte de D. Lope Sobrino, no puede modificar la naturaleza jurídica del hecho originario de este recurso que, como se ha dicho, no da lugar al ejercicio de acción alguna criminal».

(SENTÈNCIA 31 GENER 1922)

«Considerando que con arreglo a lo dispuesto en el artículo 137 de la ley Municipal sólo están autorizados los Ayuntamientos para el establecimiento de arbitrios sobre obras o servicios costeados con fondos municipales y cuyo aprovechamiento no se efectúe por el común de vecinos, de donde se deduce que como en el presente caso la alcantarilla a que el expediente se refiere fué construída con fondos de los que sólo dos terceras partes pertenecían al Ayuntamiento y la otra tercera parte fué sufragada por los vecinos interesados, entre los cuales se contaba según aparece del expediente, el que en aquel entonces era dueño del solar sobre el que está construída la casa de que al presente se trata, es evidente que sobre esa tercera parte no puede establecerse el arbitrio de alcantarillas, porque lo veda el derecho que los interesados tienen adquirido a título oneroso y que la real orden impugnada acertadamente les reconoce»:

(SENTÈNCIA 31 GENER 1922)

«Considerando que el artículo de que es autor el procesado que en el periódico... de... se publicó y que la sentencia recurrida inserta, dicese al Alcalde de aquella capital, entre otras frases y conceptos despectivos, que su gestión como Alcalde es desastrosa, inútil y vergonzosa; que preside indignamente la Corporación municipal; que camina de fracaso en fracaso, de inutilidad en inutilidad; es incapaz de presidir un pueblo; está haciendo equilibrios y piruetas y debe marcharse; frases y conceptos todos que, unidos al tono general de hondo desprecio en que el escrito está inspirado, evidencian en su autor el ánimo resuelto de insultar, de menospreciar a la expresada Autoridad, siendo por ello indiscutible que cometió por medio de la imprenta el delito definido y castigado en el artículo 269 del Código penal»:

(SENTÈNCIA 3 FEBRER 1922)

«Considerando que los artículos de las Ordenanzas en que el Ayuntamiento de Madrid apoyó su demanda se refieren, única y expresamente, a las licencias para construir, no a las de alquilar, respecto de las que sólo existe un precepto que las prohíbe, sin determinado requisito, o sea el contenido en el 173 citado, el cual carece de aplicación al caso que se ventila, y por ello resalta la falta de fundamento legal con que la Corporación municipal procedió al denegar lo que constituye el objeto del presente litigio, máxime si se tiene en cuenta que se viene a exigir los planos de construcción después de terminado el edificio, de autorizadas las reformas practicadas en su interior por los propios Peritos municipales y cuando ni ella ni la carencia de los referidos planos para figurar en el Archivo en poco ni en mucho afectan a la higiene, a la seguridad y al ornato, cardinales fines, en orden al punto cuestionado, de las repetidas Ordenanzas, cuya supuesta infracción se invoca».

RESOLUCIONS MINISTERIALS :: ANY 1923

HISENDA MUNICIPAL

R. O. DE 20 DESEMBRE 1922

Gaceta del dia 7 gener de 1923

Per a reclamar contra la via d'apremi segons ho permet la Instrucció de 26 d'abril de 1900, cal ingressar l'import del deute i a més el 20 per 100 del mateix per recàrrecs, costes i despeses, encara que la reclamació es fundi en títol de dret civil, si aquesta en definitiva té d'ésser resolta pels Tribunals ordinaris.

Es tractava d'un Pòsit que havia procedit contra els fiadors per ésser insolvents els deutors, i el fiador demanava la suspensió del procediment atenent a que considerava nul·la la pròrroga de la fiança sense el seu consentiment.

El Ministeri del Treball, en la R. O. estableix, tot sentant l'afirmació susdita, que tal reclamant ve comprès en el grup E de l'article 135 de la Instrucció de 1900, ja que l'excepció que allega pot portar la nul·litat de ço actuat, i per tant deu fer aquell dipòsit del deute, mes el 20 per 100, del qual n'és exempta l'excepció de caràcter civil.

El criteri de la R. O. farà que sempre s'hagi d'efectuar aquell dipòsit o ingrés per tal com també sempre les excepcions civils són de la incumbència de la jurisdicció civil. Vegi's un considerant:

POLICIA URBANA I RURAL

R. D. 9 DE GENER 1923

Gaceta del dia 10 gener del mateix any

La Instrucció de 19 desembre de l'any 1859 ha sigut derogada per l'art. 72 de la Llei Municipal que declara l'alineació de carrers com assumpte de l'exclusiva competència dels Ajuntaments, si bé tenen l'obligació d'exposar al públic, durant vint dies, els projectes, per a escoltar reclamacions, segons reiterada doctrina ministerial. I havent-se fet aquesta exposició, de conformitat a l'art. 11 de la Llei d'Expropiació forçosa, l'alineament de carrers no requereix la declaració d'utilitat pública.

Un recurs que contra la declaració de necessitat de l'ocupació s'havia interposat és resolt per aquest R. D. del Ministeri de la Governació, el qual, desestimant-lo perquè tampoc s'allegaven qüestions de caràcter tècnic, senta l'esmentada doctrina que és esdevinguda constant. I encara s'afegeix, que no ha d'ésser obstacle per l'expedient d'expropiació el fet de que en Pressupost no existeix suficient consignació pel pagament de l'immoble, ja que, d'ésser certa la insuficiència, en el moment oportú, abans de pendre'n possessió, l'Ajuntament podrà formar un Pressupost extraordinari.

HISENDA MUNICIPAL

R. O. 12 GENER 1923

Gaceta del dia 17 gener del mateix any

Anulla una providència del Governador que resolvia favorablement un recurs contra un decret de l'Alcaldia denegant l'exempció a una entitat de l'arbitri sobre circols i casinos d'esbarjo.

La R. O., considerant que l'arbitri ha sigut cedit als Ajuntaments i atenent a les diverses disposicions existents, declara que les reclamacions sobre l'aplicació de les lleis i reglaments que regulen els impostos cedits als Ajuntaments deuen ésser resoltes per les Autoritats d'Hisenda, i concretament en aquest cas pel delegat d'Hisenda de la província. Les referides disposicions són la R. O. de 23 setembre de 1907, i art. 113 del reglament de 29 de juny de 1911.

POLICIA URBANA I RURAL

R. D. DE 18 GENER 1923

Gaceta del dia 19 gener del mateix any

Contra la declaració de necessitat de l'ocupació d'immobles municipals per a una obra provincial, l'Ajuntament va recórrer en alçada, fundat en els aventatges d'un altre projecte que no s'acompanyava al recurs.

El Ministeri de Foment, en la R. O., desestima el recurs atenent a que l'Ajuntament no va produir oportunament la reclamació com li permetia l'art. 17 de la Llei d'Expropiació forçosa i a més les allegacions que exposa no ataquen directament l'ocupació que s'intenta.

Vegi's dos considerants:

HISENDA MUNICIPAL

R. D. DE 24 GENER 1923

Gaceta del dia 26 gener del mateix any

La Presidència del Consell de Ministres, en decidir una qüestió de competència, declara que els Tribunals no poden adoptar resolucions que tendeixin a impedir la continuació dels procediments que segueixi l'hisenda municipal per a la recaudació.

En virtut de demanda civil, el Jutjat havia embargat una casa sobre la qual pesava anotació preventiva assegurant unes responsabilitats d'un dipositarí Municipal. Executada la casa pel Jutjat va ésser demanat el seu producte per l'agent executiu del Municipi. El Jutjat va denegar la pretensió i s'entaulà una competència en la qual la jurisdicció ordinària allegà el seu dret a conèixer i tramitar l'execució de sentència fent valer, dintre de tal execució, l'Ajuntament el seu dret d'acreedor preferent.

El R. D. decideix a favor de l'Administració atenent l'art. 7 de la Llei de 1 juliol de 1911; el 42 de la Instrucció de 26 abril de 1900, i els 132 i 152 de la Llei Municipal.

Copiem el quart paràgraf del Considerant:

REPARTIMENTS

R. D. 30 GENER 1923

Gaceta del dia 8 febrer del mateix any

Suscitada competència administrativa entre un delegat d'Hisenda i el Governador sobre el coneixement i resolució de les reclamacions contra un repartiment general, la Presidència del Consell de Ministres la resol en favor de les autoritats que depenen del Ministeri d'Hisenda.

Allegaven, l'Alcalde, Comissió Provincial i Governador, que el repartiment veïnal per a cobrir el dèficit, es forma amb arreglo al article 138 de la Llei Municipal i es recorre contra el mateix davant la Diputació segons el 140 de la dita Llei, que no pot creure's derogat per un R. D. ja que les lleis solament és deroguen per altres lleis posteriors.

No obstant el R. D. resolutori de la competència, sense entrar a diferenciar les classes de repartiments, ve a consignar que les reclamacions «per agravis que es causin en la formació dels repartiments municipals» seran resoltes per l'Administració de Propietats i concretament pel Tribunal de repartiments provincial «mentre (diu un Considerant) altres fets o raons legals no aconsellin variar el criteri.»

Copiem dos Considerants:

(R. O. 20 DISEMBRE 1922)

Considerando que del expresado texto legal se infiere que no cabe considerar al promotor de los presentes recursos ni en el grupo A, porque no es contribuyente directo; ni en el B, porque aun cuando puede equipararse a los contribuyentes subsidiarios no reclama contra la cantidad señalada como débito; ni en el C, porque éste abarca tan sólo a las personas no obligadas con la Hacienda, y el fiador de deudores del Pósito lo está, y para sostener que en este caso no lo está porque se extinguió la fianza, habría que admitir tal extinción previamente, dando así como supuesto previo lo que precisamente constituiría solución del problema; y en cambio debe colocarse en el grupo E, porque se trata de una especie de contribuyente subsidiario que alega vicio substancial de nulidad en el procedimiento contra él dirigido, como si fuese fiador, condición que niega «a priori», y que si realmente existe daña de nulidad irremediable a todo lo actuado.

(R. D. 18 GENER 1923)

«Considerando que semejante alegación es absolutamente improcedente por expresa y terminante prohibición del artículo 17 de la ley, toda vez que la declaración de utilidad pública de una obra tiene sus trámites claros y precisos dentro de la ley citada y a ellos habrán de ajustarse necesariamente en el momento oportuno los que reclamen contra dicha utilidad, facultad que no ejercitó en tiempo la Corporación municipal recurrente:

Considerando que las razones articuladas por el Municipio de Rentería en contra de la necesidad de ocupación se contraen pura y simplemente a exponer las excelencias de otro proyecto que al menos debía haber unido al recurso con sus planos y Memorias, para ser objeto de juicio comparativo y poder deducir ventajas e inconvenientes de uno y otro, adoptando aquel que fuese más beneficioso para el interés general, sin olvidar el de los propietarios de fincas ocupadas y el del vecindario de Rentería.»

(R. D. 24 GENER 1923)

«Cuarto. Que no deben confundirse las atribuciones de ambas Autoridades, las del orden administrativo y las del judicial y hecho el embargo de la casa de que se trata por la Administración, en el ejercicio de sus facultades y con arreglo a las leyes, las providencias acordadas y ejecutadas por el Juzgado posteriormente sobre la misma finca harían imposible el libre desenvolvimiento de la gestión administrativa en asunto de la competencia de la Administración, sin que la intervención de ésta deba llegar más allá del ejercicio de sus derechos, no incompatibles con el de otros acreedores, sino privilegiado, en cuanto al procedimiento y a la jurisdicción.»

(R. D. 30 GENER 1923)

«Considerando que las mencionadas reclamaciones presentadas contra los repartimientos, en los cuales pretendían entender los Gobernadores, de conformidad a lo preceptuado en la Ley Municipal y demás disposiciones administrativas, no deben conocer aquella autoridades gubernativas, porque a ello no autorizan las interpretaciones que del mencionado precepto y del R. D. de 11 septiembre de 1918 ha hecho este Ministerio:

Considerando que con posterioridad a la cuestión suscitada hoy se han dictado por este Centro ministerial las R. O. de 6 y 21 de septiembre y 31 octubre último (*Gaceta* del 7 y 25 de septiembre y 1 de noviembre) que con carácter general han resuelto que los Gobernadores deben abstenerse de conocer en todo lo que se relacione con los repartimientos generales y sus incidencias, a que se refiere el R. D. de 11 septiembre de 1918 y R. O. de 23 de junio de 1921, por ser de la privativa competencia del Ministerio de Hacienda y sus dependencias provinciales.»